

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	1/3 q	baza	egyenértéke
500	"	"	"
1000	"	"	"
2000	"	"	"
3000	"	"	"
4000	"	"	"
5000	"	"	"
6000	"	"	"
7000	"	"	"
8000	"	"	"
9000	"	"	"
10000	"	"	"

Résztársaságok, szövetkezetek, vállalatok 3 q baza egyenértéke 1 q baza egyenértéke április 1. fizetésnél 520.000 K. Egyéb tagok részére évi tagdíj 4 aranykorona = 90.000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
Kiadásért felelős: **Szilassy Zoltán**
az OMGE igazgatója
Felolvasó: **Buday Barna**
Társzerkesztő: **Rothmeyer Imre**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-06

Ideiglenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak:	Előfizetőknek:
Egy évre — 200.000 K	Egy évre — 320.000 K
Félévre — 100.000 "	Félévre — 160.000 "
Negyedévre — 50.000 "	Negyedévre — 80.000 "

Különböző a fenti árak kétszerese
Előfizetést csak napiári negyedévekre fogadjunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: József 99-32

TARTALOM:

- Az állattenyésztési és állategészségügyi szakosztály ülése. A tejgazdasági bizottság gyűlése.
- A „Hangya”.
- Tarcsa Radló. (alsóöri Farkas Géza)
- Mit vessünk arpa és zab helyett? (Villax Ödön)
- A magyar babkivétel megjavítása. (Winterstein Pál.)
- Szoposésikók hurutos tüdőbaja. (Szalárdy Szilárd)
- Új rendeletek.
- A jegenyenyarfa mint haszonfa. (Lipthay Jenő)
- A szentterragium rendezése. (Szentes György)
- A baromfiidjazás eredménye.
- Budapesti Takarékszövetkezet és Vasárpenztár. (Sz. Z.)
- Vegyes közlemények.
- Vásár, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Az állattenyésztési és állategészségügyi szakosztály gyűlése.

(1925. március hó 20.)

Jelen voltak **Tóth Jenő** dr. igazgatóválasztmányi tag elnöke alatt: **Székes Elemér** OMGE alelnök, **Albrecht Kálmán**, **Dalogh Gyula**, **Buday Gyula**, **Crettler Ferenc**, **Csöbaj Gyula**, **Elek István** dr., **Fettik Ottó** dr., **Floch Rejzherberg Alfréd** dr. lovag, **Förster Lajos**, **Geist Gyula**, **Gerőy János**, **Heister Imre**, **Hornóth Géza**, **Jeszenszky Andor** báró, **Jónap Lajos** dr., **Juhos Lajos** vitéz, **Kesseri István**, **Klepeisz Jenő**, **Kovácsy Béla**, **Kukuljovic József** dr., **Kun András**, **Lukovich Aladár** dr., **Mérey Ernő**, **Nagy Farkas György** dr., **Papp Szász Tamás**, **Pfeiffer János**, **Rácz Lajos** dr., **Reichenbach Béla**, **Ringelmann Béla**, **Schandl József** dr., **Schwarcz Gyula**, **Schwarcz György**, **Schwendtner Ede**, **Stern Árpád** dr., **Surgóth Jenő**, **Szabó Lajos**, **Szalay Gyula**, **Szankovics János**, **Tánács István**, **Vaczko András**, **Wolff Lajos**, **Zaitsek Artur** dr. szakosztályi és egyesületi tagok és vendégek: az OMGE tisztikara részéről **Szilassy Zoltán** igazgató, **Mutschenbacher Emil** dr. helyettes ügyvezető igazgató, **Fabricsius Endre** főtitkár, **Rothmeyer Imre** titkár és **Rácz Mihály** dr. mint előadó.

Szilassy Zoltán igazgató kimentvén a megjelenésben akadályozott elnököt, felkéri **Tóth Jenő** dr. h. államtitkár igazgatóválasztmányi tagot a gyűlés tárgyalásának vezetésére. **Tóth Jenő** dr. elfoglalván az elnöki széket, üdvözölve a szép számban megjelent tagokat és vendégeket, felkéri **Rácz Mihály** dr.-t, a debreceni m. kir. gazdasági akadémia tanárát előadásának megtartására.

A magyar fésűsbirka különböző jellegű és tenyésztésének fokozottabb felkarolása.*

Az előadó elsősorban vázolta azokat az érdekes minőségi és mennyiségi változásokat, amelyek hazánk juhtenyésztésére a háború előtt és az utolsó 10 év alatt keresztülmént és amelyeknek még eredményeként Nagy-Magyarország juhállományának csak 20-22%-a volt 1920-ban az ország mai területén, amely tulajdonképpen a különböző fésűs jellegekhez tartozott. Felsorolta mindazokat a termelési és közgazdasági tényezőket, amelyek a minimumra korlátozták a finom posztós szövetgyapjas, továbbá a fejősbirkák tenyésztését és megállapította, hogy Csonka-Magyarország körülbelül 5-5 millió kg. évi gyapjutermevéből ma több mint 4 millió kg. a különböző fésűsgyapjuhoz tartozik.

* Az értékes előadást most csak röviden kivonatban közöljük, amint lehetséges lesz, de feltétlenül rövid időn belül a teljes szöveget közölni fogjuk. Szerk.

Fejlesztése további során megállapította, hogy a fésűs irányzat két főcsoportra oszlik meg nálunk. Az egyik a huszerinóknak nagy lendülettel terjedőben levő irányzata, amelynek tenyésztése terén — a speciális hazai viszonyokra való tekintettel — egységes tenyésztési kiutazást sürgeti és határozati javaslatot kíván betervezni az **önálló magyar huszerinó jellegének a megszüntetése céljából**.

Előadása további során bebizonyította, hogy Magyarországon még nagyon hosszú ideig azoknak a fésűsbirkáknak lesz domináló jelentőségük, melyeket **hazai nagy magyar**, továbbá **francia fésűsnek** neveznek. Kimutatja, hogy a két fajta megkülönböztetésének ma már semmi jelentősége nincsen, mert nemcsak a nagyjában közös származás és a hasonló tenyésztési cél tüntette el a két fajta közti különbséget, hanem a magyar földnek, a magyar napnak az asszimiláló hatása, az Alföld szélsőséges klímája, aszályos nyarai, talaj- és legelői viszonyai, a gazdálkodás rendje, amelyek az egész Alföldön nagyjában egyformák. Ajánlja, hogy ezen fajtaikat ezentúl egyszerűen **„Alföldi jellegű fésűsbirka”**-nak nevezzék, de fontosnak tartja a származás megjelölését is, mert az Alföld eltérő talajviszonyai eltérő **tájjait** alakította ki a fésűsbirkáknak, így ajánlja a **„Tiszai fésűs”**, **„Nyárségi fésűs”** stb. elnevezést.

Vége a tenyésztői beavatkozás fontosságát demonstrálta és a nyírósúly és a rendemelő viszonyok fejlesztésének a fontosságára hívta fel a tenyésztők figyelmét. (Eljenzés és taps.)

Az **elnök** az előadónak nagyrészt elismeréssel a szakosztály nevében köszönetet mondva, felszólítja a jelenlévőket, hogy szívesen hozzá a tárgyhöz.

Kovácsy Béla a maga részéről is üdvözli az előadót értékes előadásáért, amelyhez hozzászólni majdnem felesleges. Véleménye szerint az Alföldön helyes a magyar fésűsbirkák tenyésztése, de a juhtenyésztés érdekében szükséges annak francia fésűs juhokkal való javítása. A magyar fésűs juhok javítására szorult annak szövegessége, ez a francia fésűsbirkával való javítás útján lehetséges. A gyapjufinomságot nem kell javítani, fontos azonban a kiegyenlítettesség fokozása és a gyapju hosszúságának növelése. Nagy általánosságban a juhtenyésztő gazdaságok nem fordítanak kellő gondot a szelektálásra. Egy rossz kos ieronthat egy egész juhászatot. Nagyon gond fordítandó a juhtenyésztésre s e tekintetben igen fontos a törzsnagyjának a létesítése. A magyar juhtenyésztésnek előnye, hogy finom gyapjút termel. Az 4-4 finomság továbbra is megtartandó és legmegfelelőbb a 8-9-10 cm. hosszúságú gyapju, mert ez lesz a külföldön is leginkább keresett anyag. (Elnök felismerés.)

Székes Elemér rámutat arra, hogy az elektoral-negretti anyagra francia fésűst hozott és két generáció alatt teljesen egyöntetű lett a küllem.

Kovácsy Béla szerint egy juhászat tökéletesítése néhány év alatt elérhető. A merino-precocae az Alföld szikes talajain is megfelelő, ha juhtenyésztésünket gondos kiválasztással ültetjük.

Rácz Lajos dr. felhívja a jelenlévő juhtenyésztők figyelmét a Debreceni Mezőgazdasági Kamara által május hóban rendezendő juhkiállításra.

Az **elnök**, több tárgy nem lévén, a gyűlést bezárja.

A tejgazdasági bizottság gyűlése.

(1925. márc. hó 23.)

Jelen voltak: **Elek Ernő** bizottsági alelnök elnöke alatt **Alber Béla**, **Benke Gyula**, **Benkő Pál**, ifj. **Blantz Jenő**, **enesei Dörner Béla**, **Düsing Miksa**, **Elek Ferenc**, **Eber Ernő** dr., **Fellner Kálmán** dr., **Fettik Ottó** dr., **Füder Jenő**, **Floch-Rejzherberg Alfréd** dr. biradalmi lovag, **Grenczer Béla**, **Gyerey Richárd**, özv. **Györgyey Ilésné**, **Halász Miklós**, **Kahlich Endre** dr., **Kesztyüs Lajos**, **Kherndl Ernő**, **Kovács József** dr., **Kreybig Lajos** dr., **Kunffy Lajos** dr., **Lichtenberg**

Ernő, **Lonkai Zsigmond**, **Löhrer Béla**, **Maár Lajos**, **Maár Totth Lajos**, **Mándy Géza**, **Marton Miklós**, **Mayer Sándor**, **Náray Andor**, **Ország Sándor** dr., **Pesthy Béla**, **Reichenbach Béla**, **Stern Árpád** dr., **Strasser Vilmos**, **Szabó Lajos**, **Szántó Ernő**, **Szavod Miklós** dr., **Szentandrassy György**, **Tolnay Pál**, **Vásárhelyi István**, **Weiser István** dr., **Wittmann Mihály**, **Wolfinger Miksa**, **Wolff Lajos** bizottsági tagok és vendégek: az OMGE tisztikara részéről **Mutschenbacher Emil** dr. ügyvezető h. igazgató, **Fabricsius Endre** szövetségi főtitkár, **Rothmeyer Imre** társzerkesztő-titkár, **Bischitz Sándor** és **Györgyey Adolf** dr. előadók.

Elek Ernő kimentvén **Inkey Pál** báró bizottsági elnök távollétét, üdvözi a megjelenteket és az ülést megnyitja, felkéri **Bischitz Sándort** előadásának megtartására.

I. A jövedelmező tejtermelés biztosításának feltételei.

Bischitz Sándor előadásában abból indult ki, hogy a kedvezőre fordult mezőgazdasági konjunktúra minden gazda elemi érdekévé és kötelességévé teszi az egyes gazdasági üzemek keretében mutatkozó hibák és cészerültségek idejekorán való felismerését és lehető kikerülését. Végig kísérte a tejet azon az úton, amelyet az a legelőtől, réttől stb. kezdve a tehénen keresztül megtesz mindaddig, amíg a fogyasztóhoz jut, vázolta a leggyakrabban előforduló hibák mielőltét, egyben rámutatva arra is, hogy azok a mai néhez viszonyokra való különös tekintettel miképpen volna kiküszöbölhetők. A tenyésztés kérdésében a teljesítő-képesség fokozására irányuló tenyésztések fontosságát hangsúlyozva, különösen behatóan foglalkozott a takarmányozás terén tapasztalt hibákkal, elsősorban a **fehérjékérdés** megoldásának fontosságát emelte ki, melynek megoldását a szűkségtől fehéremennyiségnek a gazdaságon belül való lehető kitermelésén és az elosztás gondosságában látja. Táblázatos kimutatások segítségével tárgyalta az egyes abraktakarmányok piaci ára és valószínű értéke közötti diszparitást és kimutatja az így elérhető megtakarítások nagy fontosságát. Áttérve a **szerves és üzemelési** kérdésre, a lefejt tehénzetek mai helyzetével és a tehéncseré által okozott veszteségek csökkentésének módjaival foglalkozott, továbbá a mustrálás, tejellenőrzés és költségcsökkentés kérdéseit tárgyalva, számszerűleg kimutatja az egyes kérdések befolyását a tehénzetek jövedelmezőségére.

Az előadás második része a **tejtérítés**nek a gazdát érdeklő problémáit tárgyalta, kimutatva mindenekelőtt egy a termelő, mint a fogyasztó szempontjából a **tejkiegyenlítés** fontosságát és megjelölte annak eszközeit. Ennél a pontnál az előadó az angol és amerikai kollektív tejtérítéses érdekes példáit ismertette, majd rátért a **tejtérítés**ek földgazdászának kérdésére. Végeredményben a tejtérítéses kedvezőbb megoldását egy oly szervezet kiépítésében látja, mely az ország tejtermelésének a változó szükségletekhez alkalmazkodóan többirányú felhasználását teszi lehetővé, tehát a tejet mindig oda kell vezetni, ahol a legjobban értékesül és így elkerülni azokat a veszteségeket, amelyek a termelő és fogyasztó szempontjából egyaránt károsak. Csupán egy ilyen szervezet kiépítése esetén, melybe az uradalmi és népies tejtermelés egyaránt bekapcsolódik, képzelhető el a magyar tejgazdaság fejlődésének erőteljes megindulása. (Eljenzés.)

Elnök a bizottság nevében megköszöni igen értékes és tanulságos előadást és felkéri **Györgyey Adolf** dr.-t előadásának megtartására.

II. Kísérletek tehénállományunk tejtermelő képességének javítására lapályfajta behozatalával, illetve keresztezéssel.

Györgyey Adolf dr. az előbbi előadáshoz kapcsolódva kiemelte, hogy a tejtermelés rentabilitásá tételének egyik legelső és legfontosabb eszköze maga a tehén. Ha hazai állományunkat vizsgáljuk, úgy igen sok helyen látunk már népies tenyészetekben is lapályt. Nem akar kitérni a sok évtizedek óta ezirányban folytatott kísérletekre és

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

Telefon: 107-84, 129-14, 129-15

VI., Vilmos császár-ut 65. sz.

Sürgőnycim: „MAGELÉR” Budapest

FIÓKOK:

Sopron: Állatvásárpenztár, Sopron. Sürgőnycim: Václavpenztár Sopron
Wien: „MAGALÉR” Viehverwertungs-Gesellschaft m. b. H. Wien, St. Marx.
Sürgőnycim: „Magalér” Wien

! : : **Gazdákarsada** mi intézmény ! : :
! ! Hízlalási hiteket előnyös feltételekkel folyósítunk ! !

Meghívásra szakértőnket a helyszínrre kiküldjük!

Foglalkozik:

Szarvasmarha, sertés, juh, 16, továbbá ültet árú adás-
vételével belföldön és külföldön, bizonyos érdekesítések
Állatállományok elmozdítását:
Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Budapest-Ferencváros-Markhavásártér.
Sopron, Wien, St. Marx.
Sertésnél: Budapest-Ferencváros-Sertésvásártér. Sopron, Wien, St. Marx.
Húszállományok és ültet árú: Budapest-Kőponti vásártér.

Mindenemű állatkivitelt legelőnyösebben lebonyolítunk

behozatalra, arról a két lapályfajtról szól, melynek átúto jellege és kitűnő tulajdonsága nemcsak a magyarországi, de a világ nagyon sok országának sok tenyésztését kedvezően befolyásolták: ez a wilmstermarschi és a shorthorn. A két fajta németországi tenyésztőterülete Hamburgtól északra terül el és ezen terület időjárás-területe Hamburgtól északra ismertette, kiemelte azt, hogy a szarvasmarhatartás milyen gazdasági és kulturális eredményeket tudott felmutatni. Megemlítette mint különös és érdekes, szerinte alig érthető körülményt, hogy míg az évszázadokon át parasztmajorításban felülről és önállósághoz szokott fríz kiscsordák nagy értéket és erőt képviselő tenyésztő és ellenőrző egyesületekben tömörültek, addig a mi Alföldünk 1848-ig jobbágyországi élt parasztságát nem sikerült a tenyésztő és fejellenőrző egyesületek működésébe bevonni.

A wilmstermarschi tehenek németországi eredményeit ismerelve, ráért a tápiógyörgyei uradalom által 1911-ben eszközölt wilmstermarschi tehenbehozatalra, valamint a majsai uradalom shorthornjaira és hangszulózataira, valamint a majsai uradalmat keresztezte a jól tejlő hazai pirostarkával, a keresztezésekben erősen átúto kedvező testformák örököltettek. Ennek bebizonyítására fényképeket és testméréteket mutatott be.

Nem annyira lapályfajta tehenek behozatalában, hanem a hazai már aklimatizált anyagnak mindig új és újabb lapályfajtaival való keresztezésével, kikérik behozatalában látja annak a lehetőségét, hogy céltudatos munkával sikerüljön hazai anyagunkat tejtermelésben, gyorsabb fejlődésben, valamint jobb hizékonyágban, egyszóval fokozottabb teljesítmény elérésében javítani.

Végül hangsúlyozza, hogy ilyen módon sikerülni fog egy aklimatizált, intenzív viszonyok közé való magyar tejelőmarha kitenyésztését elérni. (Eljenzés.)

Előző köszönet mond az előadónak értékes és tanulságos előadásáért, felkéri a bizottság tagjait, hogy szóljanak hozzá a két előadás tárgyához.

Weiser István dr. szerint a két tanulságos és értékes előadás mellett nem lehet nyom nélkül elmenni, mert mind a kettő igen sok megvilágítandó tanulságot tartalmaz. Rámutat arra, hogy a tejgazdaság jelenlegi nehéz helyzetét a pénzügyi okokra, mert a gazdaságoknak a nagyarányban megnövekedett kiadások mellett nincs elegendő pénze az absztraktkarmanynak. Felkéri az egyesületet, hogy tekintve a két előadás igazán értékes és tanulságos voltát, azokat a „Köztelek” hasábjain részletesen közölje. (Élénk helyeslés.)

Náray Andor véleménye szerint a jövedelmező természetes biztosításának feltételei között a takarmányozás játsza ugyan a főszerepet, de a tejtermelés másik tizenöt tényezője sem mellőzendő, melyek között a tej mennyiségét befolyásoló ellési hónap is fontos. Ez azonban a tejtöbblet elérésére fontos, mint ezt a rajnavicéki tejlést ellenőrző egyesületek bizonyítják, mert október, november, december, január hónapokban ellet tehenek egy bizonyos mennyiségű egységre több tejet adnak. A tejmennyiség nivellálása az egész évre azonban ezzel nincs biztosítva, ezt a szétosztott ellésekkel érjük el. Hogy a tejtermelést kedvezően befolyásoló fehérjedus takarmányokhoz jussunk, meg kell szervezni a

*) Mindkét előadást rövid időn belül teljes egészében közzéni fogjuk. (Szerk.)

TÁRCA.

A rádió.

Talán a repülőgépet lehetne a drótnélküli telefon elé helyezni jelentőségének nagysága tekintetében, de míg a repülőgépet eddig legnagyobb részben csak a háborús rombolást szolgálta, addig a rádió a békét szolgálja és a haladás eszköze. A repülőgéppel meghódította az ember a levegőt, a rádióval annak zseniális feltalálója, az olasz Marconi meghódította az egész világot, az aether és a földet egyaránt.

A villámot, a villamos hullámot elküldi a föld másik végére pár szempillantás alatt éppen úgy, mint a föld alá is, mert ma már a bányászok a föld alatt is hallgatják a rádió csodás dolgai, lehet mondani a rádió meghódította az eget éppen úgy, mint a földet. A villamoshullám bejön a szobámba éppen úgy, mint a pincémben, a világ összes rádióhullámai itt járnak a szobámban, midőn e sorokat írom és amelyiket akarom, azt fogom el; ha akarom elfogom Madrid tőzsei jelentését, vagy New-Yorkét, vagy Csepel híreit.

Egyelőre még nincs a tökélynek azon a fokán, hogy egymásközi beszélgetésre használható legyen, de ez csak idő kérdése, mondjuk egy, legfeljebb két év kell hozzá, hogy a vezetékes és sok kapcsolási boszusággal járó jelenlegi telefont feleslegessé tegye és hogy például az argentinai Pampán ajkamra véve a beszélőkészüléket, magyarországi ismerőseimmel beszélhesek. Ez talán már csak rövid idő kérdése, mert ma már nemcsak Marconi, Edison és a többi nagyok, de a sok millió kicsinyek, deák és tudósok foglalkoznak a rádió tökéletesítésével és ahhoz képest, amit már eddig véghezvittek ennél az úrdögös szerszámmal, ami még hátra van, az már csak eltörpülő semmi az előbbeni teljesítménnyel szemben.

Egy kis magyarázatot kell adnom a laikusok számára: A hang, mint tudjuk, olomlábakon jár, hisz tapasztaltuk, hogy a visszhangra meddig kell várni, míg kiáltásunk után visszatér hozzánk. A villamosokra azonban szabad szemmel nem is kiserhető gyorsasággal repül és már rég lánghoz az épület, melybe esetleg a villám becsapott, mikor a recsegő és a villámcsapást kísérő dörgést meghalljuk. Tehát Marconinak a hangot és a villamoságot összhangba kellett hoznia, vagyis a villamoságot a hang speditörjévé kellett tennie.

takarmánybeszerzést is. A számitó gazda a termelési energiával bíró állatait helyes takarmányozással a jövedelmezőségi határig hasznáhatja ki. Ezzel országos átlagmértékeket lehet elérni. Ezt a tejlést ellenőrző egyesületek fogják biztosítani. A kalocsai uradalomban is talált 10,000 literes tehenet. Dánia 700 kontrollvereinje segítségével országos átlagot Fümnenen, Seelandon, Lollandon, Jütlandon 1918-19-ben 2212 literen tudta tartani, bár a takarmánybehozatal ekkor volt a legnehezebb. Hasonlót ért el Ujhelyi az ő tejlőversenyével, pl. Levélen 3000 átlag is volt. A tejtermelés befolyásoló összes tényezők, különösen a helyes takarmányozás, no meg a jól szervezett s kartelemes tejlétesítés a jövedelmező tejgazdaság sarkpontja. Ha az utóbbinál szabadverseny nem lesz, ha a közbeiktatott tejlétesítés nem esik ki s a gazdák közvetlenül nem érintkeznek a fogyasztóval, avagy kiegyenlítő üzemek nem létesülnek, akkor a kartell ura lesz s a jövedelmező tejtermelés egy kérdőjelle válik. A lefejtő tejgazdaságok nemzetgazdaságilag elítélendők, mert kiváló értékesítő egyedek s ezen tulajdonságok átörökítése vesz el. Különben ez ma szük törre szorul.

A lármarha behozatalra azt jegyzi meg, hogy több tejnyerése céljából üdvös. Wilmstermarschi a múlt században hozták be a helyei uradalomba, hol hollandival keresztezték, majd ezekre shorthorn alkalmazták. Ujhelyi is próbálta a tejmennyiség emelése végett Levélen ezt. Sajnos — miután nála a tenyésztikatenyésztés volt a főcél — az utódk átörökítése bizonytalan volt, felhagyott vele, nehogy a kialakult szimmentái fajtajelleg veszélyeztesse. Uradalmi teheneszeteknél a wilmstermarschinak ugyanaz a jelentősége, mint a többi lapályfajának. Köztenyésztésnél ennek, vagy ezek keresztezések alkalmazása azonban veszélyes.

A tejtermelés fokozásának kérdését a tejlést ellenőrző egyesületek bekapcsolásával lehet megoldani. A két előadást a tejtermelés fokozásának propagálására alkalmasnak találja.

Bischof Sándor felvilágosító szavai után *Előző* hangoztatja, hogy a hazai tehenanyagot lehetleg gyorsan kell oly termelő fökra emelni, mint a lapálymarhát. Igaz, hogy van oly nagyhozamu tehen is, mint az Augustza, de ez országos átlagban igen ritka. Rámutat arra, hogy a lapálymarha teteménységét megtartja, de figyelemmel kell lenni arra, hogy milyen helyre visszük a lapálymarhát, például nagy hiba volna azt Debrecen környékén elhelyezni. Legfőbb szempontunk legyen a lapálymarhanál, hogy annak teteménységét biztosítsuk.

Több tárgy nem lévén, az *előző* megköszönve a nagy számú érdeklődők megjelenését, az ülést bezárja.

A „Hangya”.

A „Hangya” Fogyasztási Szövetkezeti Központ április hó 2-án tartja XXVI. évi rendes közgyűlését. Az igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztett s előtűnik fekvő üzleti jelentése ezáltal is olyan eredményekről számol be, amelyek méltán kielégíthetnek, sőt megörvendeztetnek bennünket, ha figyelembe vesszük, hogy az elmúlt évben üzleti vállalatainknak kivételesen súlyos közzgazdasági viszonyokkal kellett

megküzdödniük. Mert a külföldi kölcsönökkel és a Nemzeti Bank életrehevásával megállították ugyan a korona romlását, ami első feltétele volt annak, hogy visszatérhessünk a rendezettebb gazdasági viszonyokhoz. De nem lehetett megállítani a drágaságot, a drágaság fokozódása pedig kapcsolatban a pénzkibocsátás megszorításával, az áruüzlettel foglalkozó vállalatokat abba a válságos helyzetbe hozta, hogy forgótőkájük az áruforgalom lebonyolítására kevésnek bizonyult, minél fogva azok a vállalatok, amelyek nem jutottak új és bővebb hitelforrásokhoz, megrendültek és tömegesen váltak fizetésképtelenné. Egyidejűleg az állam a szanálási program végrehajtása érdekében a magángazdaságokat túlságosan igénybe vette, valósággal kiszivattyúzta a közönség pénzerejét s ennek következtében a fogyasztóképeség megcsappanása, a fogyasztás visszaesése volt. Ezek a körülmények adják magyarázatát a kereskedelmi élet súlyos megpróbáltatásának s hozzátehetjük még azt is a válság okaihoz, hogy a kis Magyarországon a konjunkturak idején több üzleti vállalat keletkezett, mint amennyi a régi nagy Magyarország területén volt.

A „Hangya”-nak ilyen mostoha viszonyok között új hitelforrások feltárásával kellett magán segítenie s ebben a pénzügyminisztérium és a Nemzeti Bank vezető tényezői jóindulattal támogatták, hitelkeretnek kibővítésével. De jelentősen támogatták a „Hangya” központot a szövetkezeti tagok is. Áru-előleg és folyószámlabetétek formájában több mint 188 millió forintot bocsátottak rendelkezésére, megkapó tanujelként annak a bizalomnak és ragaszkodásnak, melyet központjuk iránt éreznek.

Mindezek után a „Hangya” körültekintő, óvatos üzleti politikájával s a takarékoság elvének következetesen keresztülvitt alkalmazásával diadalmasan bontakozott ki a megpróbáltatásokból. Múltévi áruforgalma a pénzügyi nehézségek ellenére több mint 548 millió korona volt s az utolsó hónapokban már az utolsó békeévek forgalmát is elérte, ami nagy szó akkor, amikor minden vonalon a visszaesés jelenségeivel találkozunk.

Sok szó esik arról, hogy a „Hangya”-szövetkezetek nem olcsóbbak a magánkereskedőknél. Ha ez így volna is s ha figyelem nélkül hagyjuk is az árak minőségének kérdését, elég rámutatnunk arra, hogy a „Hangya” ezidén 5500 millió forintot ad tagjainak vásárlási visszatérítés fejében s ezzel olyan előnyt biztosít tagjainak, amelyet csak a szövetkezeti rendszer ismer. Emellett az üzletrészek honorálására csak 6%-os osztalékot ad; üzleti feleslegét nem magánnyereség céljaira használja, hanem közcélakra fordítja, elsősorban a szövetkezeti szervezet szilárd megalapozására, szövetkezeteinek istápolására,

Igaz, hogy már adva volt előtte a droton való hangszállítás a telefontól; de ez egészen más: az aetheren átvinni a hangot! Mint tudjuk, a telefontól előbb a hangot át kell változtatni villamoshullámmá és mint villamoshullámot szállítom tovább, ahova küldöm, ott meg a megérkezett villamoshullámot kell átalakítanom ismét ugyanolyan hanggá, ez tehát megvolna már. De most egy 1-5 kilowattos dinamót kell működésbe hoznom, hogy ez küldje el az egész világba szerte szét a villamoshullámokat. Ezek a villamoshullámok úgy terjednek szét az aetherben, mint például, ha egy tő vízbe követ dobok; egy központból körös-körül terjednek a hullámok egyenletesen és ezeket a hullámokat fel foghatja bárki, ki a hullámosszát ismeri.

Hogy mily gyorsan mennek ezek a hullámok, azt legjobban illusztrálja a következő experimentum: Egyik londoni rádió-leadóállomás ötven méter hosszú termében egy zongorába beletöltötték az első akkordot, a hallgatóság a terem másik végében állott, egyik fülén mindgyöknek egy rádióhallgatókagyló volt, másik fülük szabad volt. És íme, a rádió szétküldött hang sokkal gyorsabban jött vissza az aetherből, mondjuk New-Yorkból a fülükön levő hallgatóba, mint a szabad fülükhöz a szobán át terjedő hang, úgy hogy két ütemet hallottak a zongorából.

Ha valakinek kedve van ilyet szerkeszteni, könnyű annak mesterségét bármely szakkönyvből elsajátítani, ott ábrákkal van ismertetve az egészen egyszerű rádiószereles. Szoba-antennával sokkal egyszerűbb, mint a háztetőre szereltet, mert ennek sok ellensége van: a közeli sodronyok valamely villamos üzemből, a szélviharok és egyebek; a szoba-antennával semmi baj sincs.

Az egész készülék igen olcsó. Én három millió koronából felszereltem egy négy audion-lámpás felvevőkészüléket, mellyel tisztán hallom egész Európát, de aki Newyorkot is akarja hallani, az még két audion lámpával többet szerel fel.

Most már a nagyobb napilapokban is benne van a napi program az egész világról, de a Wienben megjelenő Radio-Welt, a Magyar Rádió-Ujság bővebben is tájékoztat minderről.

De hogy miért írtam én ezen cikket éppen a „Köztelek”-be, azt is megmondom: azért, mert ezt a rádiót talán a furfangos olasz éppen a gazdáknak találta ki és tökéletesítette, mert a gazda fordíthatja hasznára csak igazán! Eddig a vasuton folyton uton levő távirati tudósítások által naponta többször tájékoztatott gyors értesülésű és ebben a gazdá-

kat mindig megelőző kereskedő mérhetlen előnyben volt a gazdával szemben. Ezentul azonban másképp lesz, mert ha nekem rádióm van, úgy reggel háromnegyed nyolckor már jelentkezik Csepel, rosszul írtam, nem jelentkezik, mert itt nincsenek rádiójelzések és semmiféle jelzések, melyek az embert zavarnak, de ha akarom, felveszem a kagylót és pont háromnegyed nyolckor kezdi el a csepeli rádióállomás a Magyar Távirati Iroda körtudósítását leadni az éjeli történetekről és a világ minden tájáról érkezett hírekről: azután jönnek az európai piacokról a jelentések. Ha meg akarom tudni, hogy Wienben milyen volt a vásár, azt reggel pont 9 óratól kezdve megtudhatom, mert az óram jól jár a közép-európai idő szerint, hisz naponta minden rádiójelentés a pontos idő bemonásával kezdődik és végződik. Hogy Svájcban milyen magas a hó, azt is megtudhatom a zürichi 12 órai jelentés alapján, de még háromszor adnak le naponta időjelentést és jóslást holnapra. De ha szép templomi zenét akarok hallani, a római rádióállomás ezt is lehetővé teszi minden vasárnap délelőtt, vagy ha a stockholmi Jakob-templomi prédikációt akarom hallani, úgy azt vasárnap délelőtti 11 órakor élvezhetem úgy, mintha csak ott volnék.

Ebédhez asztali zenét a wieni Silving-Kapelle szolgáltat 11-1 óráig és este akár száz operai énekesnő, énekest a legkiválóbbakat, a római, berlini vagy madridi operából hallhatok, éppen úgy, mintha ott tünék az operában, de lehet jazz-band-et, kabarét, vígjátékot, tudományos előadást, tárogatót, eselőt, a világ legjelesebb művészeitől bránsul előadva, a katonazenék és mindenféle vonós és fuvós hangszerek szebbnél szebb hangversenyét hallgatnom, megtudhatom azután a frankfurti értéktársasági kurzusokat éppen úgy, mint a drezdai vagy lipcei bórvasár, marhavásár árfolyamait és lefolyását is.

Felhívom gazdatársaim figyelmét arra is, hogy nagy kulturális szolgálattal teljesítenek azzal, ha a rádiót a majorokba bevezetik, mert a cselédség is szívesebben fogja munkaszünetek alkalmával a Faustot, Mozartot, vagy Beethovent hallgatni, mint a korecsmába menni. Különösen tetszik, hogy éppen a klasszikus zenekirályokat hoztam elő, de látom a házicselédseggemnél, hogy míg eleinte csak a katonabandákat élvezték, vagy cigányzenéket, ma már Chopin és társai remekét élvezik és esperantó-tanfolyamot hallgatnak rádión, mert bizony az esperantó a jövő nyelve, ezt fogja a rádió elterjeszteni az egész világon.

alsóéri Farkas Géza.

FORDSON-TRAKTOR

AUTORIZÁLT
KÉPVISELŐJE:

HALTENBERGER VILMOS

Budapest, VI., Nagymező-utca 19.

Telefon: Burgoytem: 66-15 Fordson Budapest

SZANT, NAJT, VONTAT
petróleummal
legelősebb gazdasági erőgép. A világ
páratlanul elterjedve. Előrendű re-
ferenciák a legnagyobb gazdaságokból.

Fordson-traktor prompt kapható

FOR

azután pedig általános kulturális és jótékony feladatokat igyekeznek megoldani. Így ebben az évben a szövetségi ügyvezetők jutalmazására 275 milliárd koronát fordít. Jelentős összeget használ fel az átmeneti nehézségekkel küzdő szövetkezetek felszerelésére. Különböző kulturális és jótékony célokra csak az elmúlt évben mintegy 600 millió koronát folyósított. Ezenkívül egész sorozatát tartja fenn és fejleszti a jóléti intézményeknek. Alkalmazottai és a falusi szövetkezetek tagjai számára kórházában, gyermekszanatóriumokban, fürdőhelyeken ingyenes kezelést és ellátást biztosít. Bőkezűen táplálja nyugdíjalapját, szakszerű és hasznos olvasmányokat ad a falusi népnek, lapot tart fenn s amint a közéletnek valamely sebe jelentkezik, a „Hangya” az első, aki kötelességének tartja felajánlani az áldozatkészség gyógyító balsamát. Ha országos feladatok szőlőit, nyomban ott van; csak a gazdasági oktatás céljaira milliárdokat áldozott már. Amit a „Hangya” üzleti nyereségként elkönyvel, az a milliók hasznává változik.

És különös, hogy ez a nemes és közhasznú életműködés egyfelől kicsinyes féltékenység szülte kritikával találkozik, másfelől pedig kíméletlen adópolitikával küzd. A kereskedők országos egyesülése március hó folyamán tartott jubiláris gyűlésén ismételt tiltakozott az ellen, hogy a fogyasztási szövetkezeteket kedvezményekkel dédelgessék és velük elnyomják a súlyosan megterhelt kereskedelmet. Ime, a „Hangya” jelentése pedig azt panasolja, hogy a nyilvános számadásra kötelezett szövetkezetek országos átlagban többszörösezt fizetik annak a forgalmi adónak, amit a velük hasonló forgalmu egyéni kereskedők bevallás vagy általános alapján fizetnek. A „Hangya” nem kér többet, mint egyenlő elbánást a kereskedőkkel. Nem feltűnő félrevezetés-e a közvéleménynek, hogy azokat a falusi fogyasztási szövetkezeteket, amelyeket az adóelbírás így sarokba szorít, a kereskedők illetéktelen előnyök élvezetével vádolják? És nem jellemző-e a mi szociális politikánk érzéketlenségére és hanyagságára, hogy a falusi nép között valódi hivatást teljesítő szövetkezeti szervek részére még az egyenlő elbánás jogát sem biztosítja?

A jelentés a „Hangya” főbb vállalatainak működéséről is beszámol. A *Hangya Ipar R.-T.* valamennyi gyári üzeme öröndetes eredménnyel dolgozott. Mult évi áruforgalma az előző évi 9 milliárd K.-ról több mint 56 milliárd K.-ra emelkedett. A „Futura” R.-T. szép sikerrel folytatta működését a mezőgazdasági termények nagyban való bevásárlása és értékesítése terén. Különös súlyt vetett az elmúlt évben a gyapjú és tollgyűjtés és értékesítés megszervezésére. A „Háztartás” szövetkezet üzleti forgalma (110 millió K.) több mint ötszöröse az előző évi forgalomnak. A „Pannonia” áruforgalma (33 milliárd K.) majdnem hétszerese a tavalyinak.

Megnyugvással állapíthatjuk meg a közölt adatokból, hogy a „Hangya” óriási gépezete s mindama vállalatok, amelyekre nézve befolyása érvényesült, kifogástalanul működtek s a viszonyokhoz képest igen kedvező üzleti eredményeket mutatnak fel. A pusztai anyagi eredményekkel azonban a „Hangya” nem elégszik meg. „Mindenekfelett feladatunknak tartjuk — mondja a jelentés —, hogy szövetkezeteinket a háborús és az ezt követő évek mérő anyagias gondolkodásának pusztító mérgétől megóvjuk és azokat az utóbrók nemes altruizmusától áthatott erkölcsi magaslatra emeljük”. A hivatkozás erre a régi és gyönyörű célkitűzésre megérteti, hogy mekkora erkölcsi és egyúttal nemzeti értéket képvisel az a mintegy kétezer falusi fogyasztási szövetkezet, amelyek hatalmas központokkal együtt a legnagyobb és legértelmesebb szociális szövet alkotják ebben az országban.

Messe tekintő szellem, biztos kéz vezeti ezt az óriási szervezetet. Sajnálkozva jelenti az igazgató-ság a *Dessueffy Emil* grófnak az elnöki tisztáról történt lemondását. Igen szép fejezete marad *Dessueffy* gróf életének az az időszak, amelyeket a „Hangya” élén élt végig, a legvirharosabb körülmények között, mindenkor okos fővel, példás kötelességtudással állván meg helyét. Az új elnök: *Zichy Aladár* gróf közéleti multjával biztosítékát adja annak, hogy méltó utóda lesz a nemes elődöknek. Kipróbált

támaszokra talál elnöktársaiban: *Ivanka* Oszkárban és *Bernát* Istvánban, de meg az ügyvezető-igazgatóság jeles tagjaiban is, akiknek élén *Balogh Elemér*, a „Hangya” megalapításától kezdve a mai napig halhatatlan érdemeket szerzett ennek az intézménynek felvirágoztatása körül. Vele együtt *Meskó Pál* és *Dömötör László* dr. neve is elválaszthatlanul össze van forradva a „Hangya” multjával és sikereivel.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS MÜTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

Mit vessünk árpa és zab helyett?

A fenti címmel a „Köztelek” 21-ik számában megjelent közleményre válaszolva megjegyzem, mint azt a cikkíró is közleményének végén megemlíti, hogy az árpa és zab helyett más növények termesztésénél nemcsak azok szemterméséről, hanem a szalma- és törektermés pótlásáról is gondoskodnunk kell.

A cikkíró az árpa és a zab magtermésének pótlására magbúkkonyt, seprőirokot s végül pohánkát ajánl, részéről ezt inkább nagyobb arányú *bab* és *tengeri* termesztésével helyettesíteném.

Főképpen azonban a tavaszi kalászosok szalmájának és törekének pótlásáról akarnék megemlíkezni, különös súlyt helyezve a jövedelmezőségre.

Ha szalastakarmányok pótlásáról van szó, akkor ezek királyát, a lucernát és lóherét kell legelőször megemlítenem. Azon talajon, hol e két növény, illetve jobb homokon, hol a homoki lucerna is sikerrel termelhető, bün volna más takarmánynövény rendszeres termesztése.

Tekintve, hogy jó zártállású lucernás csakis védő-növény nélkül termelhető, továbbá, hogy ez a növény nagy táplálékanyagtartalma a kifejlődött állatoknál, mondhatni teljesen képes az abraktakarmányt pótolni, azért, ha már felvetődik a fenti kérdés, úgy joggal mondhatjuk, hogy termeljünk lucernát.

Ha pedig szükségesnek mutatkoznak egyik-másik növény, mint pl. a buza jó előveteményének a kérdése, akkor is még találhatunk sok oly növényt, (mák, dohány, bab, korai tengeri), mely éppen annyira megfelel előveteményként, sőt jövedelmezőbb, mint általában a lóherén és lucernán kívül az összes többi szalastakarmánynövények. Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a legfontosabb buzának ugy a here, mint a lucerna jó előveteménye.

Természetes, nem akarom ezzel azt mondani, hogy a lucernán és herén kívül egyéb takarmánynövényt ne termeljünk, csupán csak azt, hogy ezek termesztésére kell a főszület fektetni s ezt az említett két növényt, továbbá a még fontosabbak, mint például a csalamádé után az összes többi szalastakarmányok termesztését csak esetenként szabadna beállítani. Például rosszul kelt kukorica után, már csak igénytelenebb rövidebb tenyészidejű, kevésbé jövedelmező növényt leszünk kénytelenek vetni. Vagy pedig egyik-másik esztendőben vetésszorgónk úgy alakulna, hogy vesztélyeztetve lenne a következő évi buzavetésszorgónk idejében s megfelelő földbe juttatása, amikor is, különösen, ha az évben szalastakarmányhiányban lennénk, úgy nagyon is indokolt lenne például a zabosbúkkönyvet vetése.

Ott tehát, hol a lucerna vagy vöröshere sikerrel termelhető, miért termeljünk zabosbúkkonyt? Az előbbi jobb s kat. holdankint 40-50 q szénát ad, az utóbbi nem oly jó, legfeljebb 20 q szénatermesztést fizet. Ha netán, mint a cikkíró ajánlja, magnak hagynák meg a búkkonyt, hasonló talajban az árpánál, vagy zabnál okvetlen kevesebbet terem s ennek ellenére a búkköny 310,000 K.-ás ára a zab 410,000 koronás árának messze mögötte marad.

Ha, mint említettem, lehetnek esetek, mikor mégis indokolt lehet a zabosbúkköny termesztése, úgy arra törekedjünk, hogy az lehető ritkán következék be s különösen a csapadékosabb Dunántulon még egy növényt termeljünk utána, mint pl. muhart, kölest, csalamádét stb.

Ne gondoljuk, hogy nálunk kettős termést nem lehet sikeresen üzni, csak a nedvességgel kell takarékoskodni.

Másodterményként való vetésskor csak a sekély szántás, esetleg tárcsázás, vagy fogasolás s a többi vetőmag a fontos. Muhartból és kölesből pl. 15-20 kg.-t is kell vetni.

Másodterményként való csalamádétermelésénél nálunk például sikerrel alkalmazzuk azt a módszert, amidőn a megtisztult táblára azonnal érett trágyát tergetünk, a kat. holdankint 100 kg. tengerit fölébe szórva, az egészret sekélyen alászántjuk s meghengerezzük.

Merem állítani, ha egyéb helyes gazdálkodási elveket is követünk, a még június hónap folyamán földbe kerülő másodtermény 10 éven át 7-8-szor sikerül.

A jövedelmezőség szempontjából a tavasszal későbbén vethető növényt, amennyiben ezek azt nagy mértékben nem silylenék meg, úgy egy ősszel vethető s tavasszal korán lekerülő takarmánynövénynek kell megelőznie, amilyen például a zöld rozs, őszi keverék, biborhere stb., melyet azután tengeri, csalamádé, esetleg burgonya, gyengébb talajon a köles, mohar, pohánka stb. követhet.

Természetes, másként áll a helyzet ott, hol a lucerna és lóhere sikerrel nem termelhető. Csak ily helyeken indokolt a kevésbé értékes takarmánynövények rendszeres termesztése, mint például a zabosbúkköny (bár ez is jobb talajt kíván) biborhere, baltacim, cirok, mohar, köles, pohánka, fehér mustár, csibehur stb. termesztése.

Ezeknek egy része nemcsak mint szalastakarmány, hanem mint abrak is figyelembe jöhet az árpa és zab pótlására, rendszeres termesztésük azonban javarészt csak ott indokolt, hol a here és lucerna sikerrel nem termelhető, míg ez utóbbi talajokon csak mint esetleges, vagy másodterményként vethető növények jöhetnek számításba, kizárólag szemtermését tekintve pedig sem az árpával, sem a zabbal a versenyt kiállni nem tudják.

Magyaróvár.

Villax Ödön.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

A magyar babkivétel megjavítása jobb vetőmaggal és hibátlan kezeléssel.

A magyar babot a háboru előtt a külföldi importőrök szívesen vásárolták, mert a magyar bab minősége elsőrendű volt. A magyar bab nagyrészt tarkababmentesen, egyenletes és tiszta minőségben került kivételre és jóval magasabb árakat fizettek érte, mint a román vagy szerb termésű babért.

A háboru alatt és a háboru után a magyar bab minősége hanyatlott, mert a termelők nem kezelték gondosan a vetőmagot, a termelt bab válogatatlannal, rossz minőségben és sok idegen keverékkel került a piacra.

Természetes, hogy mindez nagyon ártott a magyar bab hírnevének és ma az a helyzet, hogy a magyar babot már nem lehet magasabb áron eladni, mint a román babot, mely utóbbi az olcsó viziutakon kerülve a piacokra, csaknem teljesen háttérbe szorítja a magyar terméket.

Ez a körülmény közgazdaságilag nagyon hátrányos az országra. A magyar babot az exportőrök külföldre szállítják és külföldi értéket, devizát hoznak érte az országba. Fontos tehát, hogy az export e cikkben elősegíthessék és a lehető legkedvezőbb körülmények között legyen lebonyolítható.

A termelők részéről az volna a teendő, hogy a babot úgy, mint a háboru előtt, ismét szép egyenletes és tiszta minőségben hozzák a piacra. Arra kell ügyelniük, hogy:

1. a vetőmagot gondosan válogassák, azaz az elvetett magvak nemcsak tiszták, hanem lehetőleg

FORDSON-TRAKTOR EKÉVEL

azonnal
raktárunkból
szállítható

Alapítotott: 1898-ban. — AUTORIZÁLT KÉPVISELET:
Melis és Pintér, Szombathely — Budapest
Budapest, V., Széchenyi-u. 3. Telefon: 7-60

CHINOIN

GYÓGYSZER- ÉS VEGYÉSZETI TERMÉKEK GYÁRA R.-T.
Telefon: 163-26, 133-54, 95-20

UJPEST

Malacok bélférgessége ellen:

Kebal

Az összes bélférgeket néhány nap alatt biztosan elpusztítja és elhajtja.

Egyszerű a kezelése!

1/2-1 kg. élőállatsúly értékével meggyógyíthatja malacait.

Megrendelésnél az állatok testsúlya megjelölendő!

Csak sértetlen Chinoín-plombával ellátott doboz eredeti!

egyenlő nagyságúak is legyenek, tehát vagy egyenletesen nagyszemű, vagy egyenletesen kisszemű legyen a vetőmag.

2. a *vetőmag egyszínű legyen*, tehát fehér bab ne tartalmazzon másszínű szemeket.

A bab cséplése után, az abban előforduló idegen magvakat, kő- és földdarabocskákat, valamint más keveréket ki kell szedni, továbbá el kell távolítani a száradt és hibás szemeket. Ez volna teendője a termelőnek, hogy tiszta és jó minőségben kerüljön a bab a közvetítő kereskedőhöz, akinek dolga a babot rostálni, hogy az pormentesen kerüljön kivitelre.

Ajánlatos volna a nagyszemű fehérbab termelésének fokozása, mert a fogyasztási országok előnyben részesítik a nagyszemű babot és magasabb árakat fizetnek egyenletes, nagyszemű babért.

Jelentékeny előnye a magyar babtermelésnek, hogy legkorábban kerül piacra; ennek az előnynek a kihasználása fontos és azért törekedni kell, hogy a *termelt babmenyiségek minél gyorsabban, minél jobban és tisztább minőségben kerüljenek a piacra*, mert akkor a bab jobb áron értékesíthető, mint a későbbi hónapokban, mikor a magyar árunak már versenyezni kell a román termékkel, mely természetesen olcsóbb, mint a magyarországi termék.

Kétségtelen, hogy a magyar bab minőségének feljavítása a babbivitel és a bab kedvező elhelyezését jelentékenyen elősegítené. *Wintertsein P.*

A fenti közlemény írója nagyon helyes uton keresi a megoldást arra, hogy a magyar babbivitel versenyképességét megjavítsa. Erre valóban a megfelelő minőségű, egytűl bőventermő *vetőmag*, illetőleg *babfajta* és a termés hibátlan kezelése az eredményes eszközök. Ezeket teljes fokban érvényesíteniünk kell, mert a magyar babbivitel versenyképességének fejlesztése nemcsak közgazdasági, hanem termelési szempontból is nagyon fontos feladat, mintán a bab kitűnő talajjavító és jövedelmezőség szempontjából is hasznos növényünk, ha a termés értékesítése és jó ára sikeres kivittel biztosítva van.

A babtermések és azok minőségének megjavítására alkalmas nemesített babfajták rendelkezésünkre állanak, mert a *kompolti „F”* és a *hatvani nemesített fehér babfajta* vetőmagja most már jelentékeny mennyiségben kerül forgalomba. A fenti közleményben sürgetett megoldás tehát könnyen megoldható, ha ezek közül a kivitelre alkalmas jellegű nemesített babfajták vetőmagját minél szélesebb körben elterjesztjük és azok aratását, valamint cséplését a fenti közleményben ismertetett módon úgy végezzük, hogy azzal a bab kifogástalan minőségét biztosítsuk.

A nagytermelők körében ennek semmi akadályja nincsen. Azonban az ország babtermelésének nagyon jelentékeny, mondhatnám túlnyomó részét, nem a nagy, hanem a *kistermelők* szolgáltatják, akik a tengeri között termelt babjuk feleslegét hozzák piacra. Ez az áru egyenlőtlen és tarka babbal kevert, tehát *ezek termelését kell egységes minőségű vetőmaggal megjavítanunk*.

Ezt a mezőgazdasági kamarák, gazdasági egyesületek és különösen a kisgazdák társadalmi szerveinek közreműködésével lehetne elérni, ha azok a babtermelő vidékeink kisgazdái körében a kivitel céljaira alkalmas és bőventermő babfajták, illetőleg vetőmag általános elterjedését előmozdítanák. Ha ezt a kereskedők megfelelő áron fizetik, ezzel az egyes vidékeknek, a kivitel céljaira megfelelő *egységes minőségű* babtermése biztosítható volna.

Rovatvezető.

A burgonya termelése és nemesítése

2-ik, lényegesen bővített kiadás, 40 ábrával, 1 műmelléklettel. Irtá: **Reke László.** Ára 42.000— korona és külön a postaköltség. "Pátria" r.-t. könyvkiadása, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: **Hutya Ferenc dr.**

Szopós csikók hurutos tüdőlobja.

A szopós csikók hurutos tüdőgyulladására régóta ismeretes specifikus mensesbetegség, mely minden esztendőben megköveteli a maga nagyszámú áldozatát. Hiába volt minden fáradozás, a betegség dacolt a különböző kezelési eljárásokkal, pusztán-feltartózatlanul s nem ritkán kiváló egyedek utódai elcsenevészésével, illetve elhullásával pótolhatatlan károkat okozott. Kötelességet vélek teljesíteni, ha ezt a gyógyíthatatlan betegséget röviden vázolom, az ellene irányuló s a bábolnai mensesben két éven át kitűnően bevált védekezési eljárást ismertetem.

A szopós csikók hurutos tüdőgyulladása önálló megbetegedés, melyent Schmieghoffer első leletei szerint egy különbs streptococcus féleség, újabb fel fogása szerint ugyanaz a páleika-alaku baktérium okoz, melyet Magnusson svéd bakteriológus a csikó-bénaság eseteiben talált. A kérdés még további tanulmányozásra szorul.

A betegség kezdetét csak a szaporább légzés árulja el normális hőmérsékleti, étvágybeli és köz-érületi viszonyok mellett. Két-három nap múlva a légzés szaporább, percenkint 80, „a csikók huznak”, a hőmérséklet 40 C° fölé emelkedik és már tisztán hallhatók a tüdőfeletti hurutos zörzések, u. m. bugás, sipolás, szörtyögés. A szőr borzalt és fénytelen, a szem kicsipásodik, orrfolyás jelentkezik, a csikó visszavonul a társaitól, „anyját bujja”, nem szopja ki teljesen. Közben fájdalmasan köhög s köhögése szaladgálás után görcsössé fokozódik, majd a tünetek súlyosbodásával 10-14 nap múlva szívgyengeség közepette beáll a halál. Ritkább esetekben az agyvelőnek, illetve burkainak bántalmazottságát jelző tünetek súlyosbítják a bajt, amit nagyfokú tompultság, izomgörcsök, a fejnek és a nyaknak rendellenes tartása, járási és egyensúlyi zavarok jeleznek. Visszaesések, sajnos, elég gyakoriak és feltétlenül halálosak, ilyenkor a bántalom régi fennállását az elszajtosodott tüdőbéli gennyókok igazolják.

A bonetani elváltozás főleg a tüdőre vonatkozik. A tüdő felülete dudorzos, borsó-fölköngyságu képletek emelkednek ki, amelyeket tejfelhez hasonló genny tölt ki; hasonlók az almanagyságra meg-nagyobbodott, elgenyesedett gátorközi és hörgők körülbelül nyirokmirigyek. Igen ritkák átéti tályogok, a májban és a bélfoldri nyirokcsomókban. A vesemedencében és a felszívódás körében álló húgyindában állandóan lehetett találni kékes-fehér genyret.

Szörnyos, előcsírás és gyógyszeres kezelés hatástalannak bizonyult. Eleinte bizonyos gyógyítási módok szép sikerrel kecsgettettek ugyan, de a továbbiak folyamán kiderült a hatástalanságuk, így streptococcus-szórumnak bőr alá fecskendezése, anyavér átömlesztése, vagy felgyógyult csikók vérenek sublimát, collargol, argosol, resorcin, neosalvarsan oldatának vérrámba fecskendezése. A gyógyítás sikertelensége folytán, törekvésünk odairányult, hogy a bajt kitörésében megakadályozzuk, amire az a megfigyelésünk szolgáltatott támpontot, hogy a betegség mint helyhez kötött istállójárvány szokott mutatkozni. Kísérletképpen *Hajnyi Artur* lötenyészési főigazgató rendeletére az 1923. év április-juniusi hónapjaiban álló kancákat a még be nem fertőzött és szigorúan fertőtlenített Farkaskuti mensesbe helyeztük el. Az eredmény az lett, hogy egyetlenegy csikó sem hurutos tüdőgyulladásban, sem más fertőző betegségben nem betegedett meg, holott az anyakancák olyan istállóból lettek közvetlenül odavezetve, ahol már 35 kancának 20 beteg csikója volt 9 elhullással. Ezen a sikeren felbuzdulva, az 1924. évben az anyakancákat részben Darányi-telepen, részben

Farkaskuton ellettük. Fáradozásunkat az előző év-hez hasonló fényes siker koronázta. Tájékoztatóul közlöm a bábolnai m. kir. állami mensesnek a hurutos tüdőgyulladásra vonatkozó statisztikáját.

É v	Születések száma	Hurutos tüdőgyulladásban			Veszteség %-ban	Jegyzet
		megbete-gedett	elhullott	felgyógyult		
1906.	168	19	12	7	7.20	
1907.	155	11	11	—	7.10	
1908.	156	33	16	22	12.10	
1909.	130	10	6	4	4.6	
1910.	122	5	5	—	4.1	
1911.	149	5	5	—	3.4	
1912.	103	13	6	7	5.8	
1913.	131	7	6	1	4.6	
1914.	160	31	21	10	13.2	
1915.	139	44	23	21	17.1	
1916.	165	17	15	2	9.1	
1917.	225	13	10	3	4.5	
1918.	143	16	13	3	9.1	
1919.	138	32	23	9	16.5	
1920.	92	31	7	34	7.6	
1921.	121	14	7	7	5.8	
1922.	114	66	13	53	11.2	
1923.						
III/31-ig	35	20	9	11	26.4	
1923.						
IV/1-ig	51	—	—	—	—	
1924.	86	—	—	—	—	

Az istálló fertőtlenítése a következő módon történt: A trágya kitakarítása után az istálló földjét egy ásónyomnyira kihordattuk, a régi meszelést lekapartattuk, a cementfalat, az etető-iatóvályukat, ajtókat, kapukat, a csikókecskek deszkafalait tömény sósavval lemarattuk s minden olyan tárgyat, ami egy ellettistállóban szükséges, annak természet szerint fertőtlenítettünk. Ahol lehetett, előszeretettel a tüzet alkalmaztam erre a célra (pl. kikötőlánc, villa, lapát stb.). Fontos továbbá, hogy az istállóban állandóan friss levegő legyen, hogy az istállóból a trágya minden három hétben kitakarították és egészséges friss szalmával pótolassák, a ragályfogó tárgyak havonta egyszer sósavval fertőtleníttessenek és hogy a kancák csikójukkal sokat a szabadban mozogjanak, legelőre járjanak. A csikókat állandóan figyelemmel kell kísérni, hogy nem szopóra-e a lég-zésük s amint egy csikónál hurutos tüdőgyulladásra vagy más betegségre utaló jelenség mutatkozik, ezt azonnal más istállóban levő boxban helyeztük el az anyjával együtt. Leválasztás után az istállót ki kell üríteni és a következő beállításig szellőztetni.

Ezt az eljárást ajánlom a járvány megelőzésére. Ismételve hangsúlyozom a tiszta istállók eszerjét, a szigorú fertőtlenítést és általában a megfelelő higiénikus viszonyokat. A számba nem jövő fertőtlenítési kiadásokat busasan megtéríti a sok egészséges, szép és erős csikó.

Bábolna.

Szilárdy Szilárd
bábolnai m. kir. állami menses főnökhallatorvosa.

Uj rendeletek.

(A buzakamat áprilisi átszámítási kulcsa. — Mezőgazdasági munkások utazási kedvezménye. — Védekezés a marokkó sáska és a mezei pocok ellen. — A fakihaszadási jogok átruházása. — A só áráról és forgalmáról. — Uj vámtarifadöntvények. — Vasuti szállítási díjkedvezmények. — A bankkamatláb leszállítása. — A dohánytermelési holdpénzfelvétel leemelése.)

A buzakamat áprilisi átszámítási kulcsa.

A Pénzügyminisztérium Központ a buzazáloglevélekben folyósított, buzaértékre szóló kölcsönök törlesztésére vonatkozóan és a buzazáloglevélek kamatszélvényei beváltásánál folyó évi április havára egy (1) kg. buza átszámítási egyenértékét 5789.75 K-ban állapította meg.

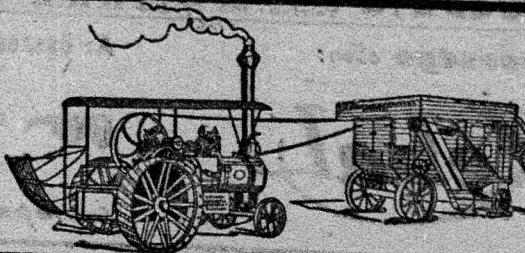
Mezőgazdasági gépek és eszközök, ekék, boronák, vetőgépek, szecs-kavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, teljes cséplőgarnitúrák

MOTOROK, MALMOK

Wohanka és Társa Utóda R.-T. Minta-raktár Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76.

Kérjen árajánlatot!

Amerikai módszerrel készült tüköracél kormány-acélekeket, gőz- és motoros ekékhez beküldött minta szerint készített szántóvasakat, acél-boronákat, sima és rögtörhengereket, fogatos kapákat, szecska- és répvágókat, kukoricamorzsolókat, szabatosan működő **AGRAR-DRILL vetőgépeket**, szőlő-, cukorrépa-, burgonya- és gyümölcsfa-permetezőket, az **ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.** gyárában készült cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinlokomobilokat, gőzmagánjárókat, gazdasági malmokat, sztvégaz-motorokat 160 lóerő teljesítményig a legjobb kivitelben ajánl

az **AGRARGLOBUS** MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMŰ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.

Távírtai cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
TELEFON: József 153-54,
József 153-76 és József 125-79

A fo...
tett elő...
hogy a...
munká...
vissza...
helyiér...
október...
kocsu...
mémés...
legala...
vagy...
járó, 50...
jegyvált...
járóság...
szerződ...
dési kö...
Hason...
Duna—...
gatóság...
tett edd...
Védek
A föld...
vármegy...
közösg...
való hel...
előző év...
fordulási...
mult év...
szaporod...
megelőz...
vármegy...
hívtá, ho...
meztesse...
széknéne...
bag és k...
irtani, m...
több az...
aratások...
mával va...
már nem...
ősi gabo...
újbol elsz...
közö r...
közö r...
(Budapest...
küldi, 10...
ellenében...
A f. hó...
kijárá...
az erdei...
ügyletek...
december...
mezése tá...
rendelet...
rendelet...
külön szo...
gyanánt je...
fenntartás...
sogel táms...
velő elfog...
lezett fel...
egyzeségg...
hó 24-ike...
sított fel...
kiadott ko...
magyarírá...
az újabb...
fizetés a...
kizárva a...
kifizetett...
a kötelez...
kikötött ell...
egyéb mód...
állapították...
az alapszer...
mások fel...
A 31,900...
1-ső napj...
A rendelt...
a) a köz...
alapára q-k...
b) a poral...
c) a sajto...
d) az ipa...

Mezőgazdasági munkások utazási kedvezménye.

A földművelésügyi miniszternek az OMGE kérelme folytán tett előterjesztésére a kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a csoportosan utazó hivatásos mezőgazdasági és aratómunkások az általuk szerződésileg elvállalt mezőgazdasági munkálatok elvégzése végett lakóhelyükről a munkahelyre és vissza való utazásuk alkalmával a MAV és a kezelese alatt álló helyi érdekű vasutak vonalain folyó évi április hó 1-től kezdve október hó 31-ig bezárólag a személy- és vegyesvonatok III. kocsiosztályában felaru menetjeggyel utazhassanak. A kedvezmény csakis abban az esetben vehető igénybe, ha a munkások legalább 12 főből álló csoportban és együttesen utaznak, vagy ha kevesebben vannak, úgy legalább 12 munkásért járó, 50%-kal mérsékelt menetdíjat fizetnek, továbbá, ha a jegyváltás alkalmával minden esetben annak a községi előjáróságnak hivatalos bizonyítványával, amely előtt a munkaszerződés megkötött, igazolják azt, hogy utazásuk szerződési kötelezettségük teljesítése végett történik.

Hasonló kedvezmény engedélyezését kérte az OMGE a Duna-Száva-Adriai vasut vonalára nevezett vasut igazgatóságától is, azonban ez a kérelmünk még nem intézette eddig el.

Védekezés a marokkói sáska és a mezei pocok ellen.

A földművelési miniszter az alföldi és keletmagyarországi vármegyék alispánjaihoz rendeletet intézett, amelyben ama községek és városok határainak állandó hatósági felügyelet alá való helyezéséről rendelkezik, ahol a marokkói sáska már az előző években is károkat okozott, ugyancsak, ahol annak előfordulása az idén várható. Ugyancsak a mezei pocokknak a múlt év őzén s a múlt év elején óriási mértékben történt elszaporodására való tekintettel, hasonló országos pocokjárás megelőzése végett a földművelésügyi miniszter valamennyi vármegyeyi és városi törvényhatóság első tisztviselőjét felhívta, hogy a gazdaközönséget a pocok tavaszi irtására figyelmeztesse. A pocokokat március végén és április elején kell szénkénnel vagy hohenneimi fogókkal, kisebb gazdaságokban és kisebb fertőzés esetén vízrel való kiöntés útján irtani, mert ilyenkor a leggazdaságosabb és a legelőrvezetőbb az irtási eljárás. Irtani kell továbbá a kaszálások és aratókór is, mert nem elegendő a tavaszi szántás alkalmával való irtás, minthogy a pocok, amikor a tarlokban már nem találhat eleséget, behúzódnak a lucernásokba, az ősi gabonafélékbe, a legelőkre és utpartokra, ahonnan újabb elszaporodhatnak. Egyébként a pocok irtására vonatkozó részletes utasítást a M. Kir. Rovartani Állomás (Budapest, II., Kitaibel Pál-u. 1.) bárkinak községgel megküldi, 10 aranyfillér és a postaköltség előzetes beklüldése ellenében.

A fakihasznlási jogok átruházása.

A f. hó 19-iki 1796. E. M. számú kormányrendelet a fakihasznlási jogok átruházása, a fatermékek értékesítése és az erdei mellékhasználatok gyakorlása iránt létrejött jogügyletekre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó múlt évi december 24-iki 8418. M. E. számú kormányrendelet értelmezése tárgyában intézkedik. A hivatkozott tavalyi kormányrendelet 2. §-ának harmadik bekezdésében ugyanis az a rendelkezés, mely az ellenszolgáltatás (mellékszolgáltatások, külön szolgáltatás) újabb megállapítását kizáró egyik ok gyanánt jelöli meg azt a körülményt, hogy a fizetést a fél fenntartás nélkül elfogadta: a gyakorlatban ismételtelen kétséget támasztott aziránt, vajjon a fizetésnek fenntartás nélkül való elfogadása egymagában kizáró ok-e akkor, ha a kötelezett fél az alapszerződésben kikötött és nem bírói ítélettel, egyezséggel, avagy más módon utóbb, de 1924. december hó 24-ike előtt megállapított ellenértéket fizette és a jogosított fél ezt a fizetést fogadta el fenntartás nélkül. A most kiadott kormányrendelet ezt a rendelkezést hitelesen úgy magyarázza, hogy a fizetésnek fenntartás nélküli elfogadása az újabb megállapítás kérését csak akkor zárja ki, ha a fizetés a rendelet 1. §-ának megfelelő volt. Eszerint nincs kizárva az akár egy összegben, akár részletekben előre kifizetett ellenszolgáltatás újabb megállapításának kérése, ha a kötelezett fél olyan esetben, amikor az alapszerződésben kikötött ellenértéket utóbb bírói ítélettel, egyezséggel vagy egyéb módon — habár csak egy év tartamára is — újból állapították meg, nem ezt a legutóbb megállapított, hanem az alapszerződésben kikötött ellenértéket fizette ki és a másik fél ezt fogadta el fenntartás nélkül.

A só ára és forgalma.

A 31.900. számú pénzügyminiszteri rendelet április hó 1-ső napjától kezdődőleg újból szabályozza a sóárakat. A rendelet a só-alapárakat a következőképpen állapítja meg: a) a közönséges étkezési konyhasó (örölt só, darabos só) alapára q-kint 420.000 K., a lábsó alapára q-kint 100.000 K.; b) a poralaku denaturált marhasó alapára q-kint 230.000 K.; c) a sajtoló (briquet) marhasó alapára q-kint 300.000 K.; d) az ipari célokra szolgáló és emberi élvezetre nem

alkalmas iparsó ára q-kint 130.000 K.; a tiszta iparsó alapára pedig q-kint 230.000 K.

Mindezek az alapárak a budapesti m. kir. sóhivatalnál vagy más budapesti sóraktárnál csomagolatlan állapotban kiszolgáltattott sóra értendők. Az alapárakhoz a vidéki m. kir. sóhivataloknál és sóraktáraknál szállítási költség fejében q-kint 25.000 K.-t kell hozzászámítani. A vámköltségről behozott sóért fizetendő engedélyilleték április 1-től kezdve q-kint 370.000 K.

Egyidejűleg felszabadítja a kormányrendelet április hó 1-től kezdve a belföldi sóforgalmat, vagyis ezentúl a konyhasó és marhasó a Sóelosztó-bizottság által idevonatkozólag megállapított médozatok mellett, de a közgazdasági hatóságok közbevonása nélkül belföldön szabadon hozható forgalomba, bárki, akár saját használatára, akár továbbadás céljából szabadon szerezhet be a sóhivataloktól és bizonyos sóraktáraktól közvetlenül konyhasót és marhasót, még pedig konyhasót Budapestben 25-1000 kg.-ig, vidéken 25-2000 kg.-ig, marhasót pedig 5-500 kg.-ig terjedő mennyiségben utalvány nélkül, ezen felül mennyiségben pedig a Sóelosztó-Bizottságtól való közvetlen igénylés alapján. A só után ezentúl sem szabad forgalmi adót számítani és április 1-ével elesnek a vármegyék és városok által eddig felszámított kezelési illetékek is. A törvényhatóságok első tisztviselői azonban a rendelet értelmében a pénzügyigazgatóságokkal együtt továbbra is figyelemmel fogják kísérni a sórak alakulását, valamint a só forgalmát s ha valahol mesterséges árfejhajtást vagy árumsorát észlelnek, kötelesek azonnal jelentést tenni a Sóelosztó-Bizottságnak.

Megjegyzendő, hogy a sóforgalom felszabadítása nem terjed ki az ipari só forgalmára, melyet ezentúl is csak a fennálló sójvédéki rendelkezések értelmében lehet igényelni, továbbá nem terjed ki a forgalom felszabadításra a külföldről való behozatalra sem, minthogy vámköltségről továbbra is csak az államincstar jogosult etkezési só, marhasót és iparsót behozni.

Új vámtarifadöntvények.

A pénzügyminiszter 40.700. számú rendeletével a hivatalos lap március hó 20-iki számában folytatódólagosan közzétette az újabb vámtarifadöntvényeket. Ezek közül a legtöbb különféle ipari cikkeknek minősítésére és megfelelő tarifaosztályba való sorozására vonatkozik. A 24-29. számú döntvények különféle vegyipari termékekre vonatkoznak, a 30. számú döntvény kimondja, hogy a kerékpárokra vonatkozó vámkedvezmény csak pneumatikával fel nem szerelt kerékpárokra vonatkozik, míg a pneumatikók külön vámlaudok el. A 31. számú döntvény az üvegből való szobapapeterozók vámját szabályozza, a 32-37. számú döntvények különböző játékszerekre, a 38. számú döntvény gépalkatrészekre, a 39. számú kenderpapírosra, a 40. számú papírzsírokra, a 41. számú női kezításkákra vonatkozik. A 42. számú döntvény megállapítja, hogy a különféle botok tarifálására nincs befolyással a bot hegyére elhelyezett kupak anyaga, minthogy az nem tekinthető díszítésnek. A 43. számú döntvény kimondja, hogy az árulajstrom szövegébe pótlólag fel kell venni a „Marritzit” nevű parafahulladékból és szurokból előállított istállópadozat-burkolólapot. A 44-47. számú döntvények ugyancsak ipari cikkekre vonatkoznak s ugyanilyenek vonatkozik a rendeletnek az a része, mely a vámtarifához készített árulajstromon történt újabb módosításokat sorolja fel 15-30. lételezsmok alatt.

Vasúti szállítási díjkedvezmények.

A Vasúti és Közlekedési Közlöny legújabb száma közli a MAV 101.149. számú hirdményét, mely gabonavetőmagra úgy gyors, mint teherárúként folyó évi február 1-től f. é. április hó 30-ig bezárólag a díjszabászerű rendes díjtételektől rovatolással alkalmaszandó 30%-os mérsékelt engedélyez a M. Kir. Államvasutak és az általuk kezelt szabványos nyomtávu helyi érdekű vasutak vonalain. A díjkedvezmény természeténél menynység feladásánál, de csak abban az esetben alkalmazhatók, ha a fuvarlevélhez csatolva van az illetékes vármegyeyi, illetve járási gazdasági felügyelőnek igazolványa, mely a kérdéses szállítmányoknak vetőmag céljára való rendeltetését igazolja. Ugyanezt a szállítási díjkedvezményt hirdette 8091. szám alatt magyar vonalaira nézve a Duna-Száva-Adriai Vasutársaság, valamint a Győr-Sopron-Ebenfurti vasut is.

A bankkamattalab leszállítása.

A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa — a gazdasági érdekelttség minden oldalról nyomtatékosan hangoztatott kívánásának engedve — március hó 27-étől fogva további intézkedésig a váltók, közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámlolási kamattalabát az eddigi 12 1/2%-ról 11 százalékra, a Népszövetségi kölcsön kötvényeire adott kölcsönök kamattalabát pedig 11 1/2%-ban állapította meg.

A dohánytermelési holdpénzelő'eg felemelése.

Bud János dr. pénzügyminiszter, mátfányolva az OMGE indokolt előterjesztését, f. évi 5151. számú rendeletével — amint ezt már egyesületünk igazgatóválasztmány március hó 19-iki ülésén előre be is jelentette — úgy intézkedett, hogy az öt kat. holdas és azonfelüli dohánytermelőknél a f. évi 2970. számú rendelettel az 1925. évre már engedélyezett kat. holdankinti 1 millió koronás rendkívüli holdpénzelő'egen felül a dohánynyal ténylegesen beültetett terület minden kat. holdja után további 2 (kettő) millió korona kivételesen rendkívüli holdpénzelő'eg utalható ki. Ez az előleg augusztusban fog folyósítani, de természetesen csak olyan termelőknél, akiknek a várható dohánytermése a már nyújtott 1 millió koronás és még folyósítandó 2 millió koronás kat. holdankinti előlegre teljes fedezetet nyújt. A 2 millió koronás kivételesen holdpénzelő'eg iránti kérelmek f. évi július 10-től kezdve lesznek az illetékes dohánybevéltő hivatalhoz benyújthatók.

A jegenyenyárfa mint haszonfa.

Eddig a nyárfa csak inkább mint díszfa volt ismert és jött figyelembe. Azt csak nagyobb uradalmakban látjuk kultiválni, különösen országunk dunántúli részében.

A tisztántúli részekben csak igen ritkán, szórványosan fordul elő, mert nem haszonfának, hanem csak mint díszfát tekintik és csakis szépségéért ültetik. Ezt a fanemet nem is vágják rendes turbanban, csak mint elvénhedett fa dől ki, vagy szárad el a faszorokból.

Pedig ez a fanem, ha a következőképpen járunk el vele, nemcsak szép kerete, díszé a gazdaságoknak hanem méltán sorakozik a gazdasági hasznos fanemekhez és így nagyobb figyelmet érdemelne. Mert bár kis kalóriájú tüzianyagot ad, szerszámának sem olyan alkalmas, mint az akác, de az újabb kezelési móddal, amelyre csak véletlenül jöttem rá, igen hasznos fává tehető.

Ugyanis szőlőm mellett egy utat vezet el, melynek széle sűrűn be van ültetve spalter-szerűen jegenyenyárfával. Persze ez a sűrű beültetés és a magasan felnyúló fa zárt árnyékot vetett a szőlőre, azt egészen elnyomta árnyékának határáig. Elrendeltem, hogy le kell csonkítani három méter magasságban.

Mit láttam a következő években. A lecsonkított törzs újra kihajtott és növelt 5-8 sugarhajtat, amelyek 6-8 év alatt elérték a régi törzs magasságát. Ekkor ismét visszavágtam és nyertem 5-8 méter hosszúságú, szép, egyenes szálát, amely tüzi-anuyagon kívül igen jól pótolja a kisebb építkezéseknél a ma már megfizethetetlen fenyőfát, kerítésekben a riglifákat, szekeroldalrudakat, dohánynyajtáknál serviafákat. Nyolc év múlva ismételtem ezt a műveletet és kitudja, hogy még hányszor fogom anélkül, hogy egy fat is kelljen ültetnem helyette.

De nagy jelentőségűnek vélem még a kisbirtokosok mezszyéinek megjelölésére is e jegenyenyárfa ültetését.

Ezáltal nélkülözhetővé válna a gazos-füves megye meghagyása, amely igen sok kártékony rovarnak és féregnek melegágyát, szaporító buvóhelyét adja. Így a megye megsemmisülésével megszűnne ez is. A mezszyét hivatva lennének a határra és törési pontokra ritkán, 20-25 méterre ültetendő jegenyék megszabni. Persze az egyik határra az egyik, a másik határra a másik birtokos félre lenne az ültetés kötelező.

A beárnyékolástól nem kell félni, mert a keskenyen magasan nyuló fák kevés árnyékot terjesztenek és reggeltől estig a napnak hajlásával az árnyék is változik és így teljesen árthatatlanná válik. Ugy sincs a kisgazdának fája, ez némiképpen pótolná azt és egyuttal szép külsőt is kölcsönözne a határnak.

Nyiregyháza. Liptay Jenő.

LÓTENYÉSZTÉS: 2 kötet. Írta: DÖHRMANN HENRIK. Ára 112.000,- és postaköltség. Beszeresethető a „Patria” r.-t. könyvnyomtatványban, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

WD-TRAKTOR VEZÉRKÉPVISELET: „LIGO” R.-T. BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31. TELEFON: 194-11. Szigonyelm: LIGORT, BUDAPEST. KEREKES ÉS TANKRENDSZERŐ 25 ÉS 50 LÓERŐS TRAKTOROK 80 LÓERŐS MOTOREKÉK SZÁNTÁSRA VONTATÁSRA HAJTÁSRA NEHÉZ TALAJOKRA IS EGYARÁNT ALKALMAS TARTÓS, ÜZEMBIZTOS NÉMET GYÁRTMÁNY PÓTALKATRÉSZEK 1753 JAVÍTÁSOK

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST Gyártalep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22 Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20-43 SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMÁNYKAMRA, KASTELYVILAGÍTÁS, ÖNTÖZBERENDEZÉS STB. HAJTÁSÁRA. SZIVÓGÁZ-, BENZINCSEPLŐGARNITURÁK

A szénterrágium rendezése.

Az ásványászárak hatósági ármegállapítása az OKAB 2950/1924. számú rendelete alapján 1924. május hó 1-től kezdődően megszűnt és egyidejűleg hatálytalanították a szén értékesítése tekintetében a bányavállalatokat korlátozó évekig tartó rendelkezések és így az Országos Központi Arvizsgáló Bizottságnak fentiekre nézve fennálló hatásköre és az egész kötött szénüzemelési rendszer helyébe ismét az érdekeltek szerződési megállapodásain és a szabad versenyen alapuló szabad szénüzemelési rendszer lépett.

Ennek ellenére is még mindig érvényben vannak a gazdatársadalom széles rétegeit, szénjogaikat bérért átruházott összes földtulajdonosokat sújtó, az utóbbiakat jogosan szerződéseik értelmében megillető hasznbérének magyarországi csökkenését eredményező és egyéb sérelmes rendelkezéseket tartalmazó 760/1921. M. E. és 5840/1924. M. E. számú kormányrendeletek. A szénjegyek iránti 1919. évi kötött szerződések ugyanis aranyfőldrekekre voltak. Ez az aranyértékben kifejezett évi hasznbér — a természetbeni szénüzemelési rendszer felül — a szén akkori árának hivatalos adatgyűjtések szerint átlagban körülbelül 6%-át tette ki; fentjelzett rendeletek folytán a szén árának csupán 1/2%-át kapja a földtulajdonos ellenérték gyanánt és ebből is a természetben kapott szénjuttatás értéke még leszámlázandó, a földtulajdonos tehát az addig élvezett békebeli hasznbéri értéknek legkedvezőbb esetben csak egynegyedrészét kapja meg, de legtöbb esetben annál jóval kevesebbet.

A fentemlített rendeletek és ugyisintén a helyükbe szánt, amezokkal lényegében és fontosabb intézkedéseiben azonos tartalmú 126. (277. bizottsági) számú törvényjavaslat és úgy az általános, mint a részletes indoklások kifejezetten és ismételtén többször hangsúlyozták, hogy rendelkezéseik az OKAB által gyakorolt korlátozások és csakis a kötött szénüzemelés idejére szólnak és kizárólag a közérdek, a fogyasztók érdekeinek, vagyis a szén olcsóbbá tételének szükséges voltával indokoltak. E rendeletek következtében azonban, utóbbi cél elérése érdekében kizárólag a földtulajdonosok hoztak áldozatot, a szervezetekbe tömörült hatalmas, gazdag bányavállalatok pedig a kötött szénüzemelés és az OKAB rendelkezései idejében is értették és megértették a módját annak, hogy a szén az olcsó munkakerő és kedvező termelési viszonyok ellenére is drágán, világparitási árak felett és busás hasznbérrel értékesítik, amit a drága külföldi fuvar és a vámhatások lehetővé tettek és amely közismert tényeket a szénvállalatok mérlegeinek a kifejlett mérlegtechnika ellenére (aranyértékre is átszámítva) történt erőteljes meglagadása, a termelés nagymértékű emelkedése (1919-ben 3.901.729 t., 1922-ben pedig már 7.117.910 t. volt Csonka-Magyarország széntermelése) és a szénbányák elszaporodása eléggé bizonyítanak.

Ellenben a másik fél, a szénjogok tulajdonosai között számosan vannak, akiknek a fenti rendelkezések alapján kapott pénzbeli és természetbeni hasznbér nem fedezte régi feltárási, befektetési és esetleges szénjogok megszerzésére fordított költségeinek a kamatait, az adókat, a bányavállalatoknak nyújtott kisebb szolgáltatások értékét és minden bányaművelésnél elkerülhetetlen, át nem hárítható gazdasági és erkölcsi károkat.

A kötött szénüzemelés megszűnte óta, a fentemlített kormányrendeletek fenntartása többé a közérdekkel, a fogyasztók érdekeivel és egyáltalában semmivel sem indokolható. A földtulajdonosok 1924. május 1. óta elvesztett terrágiuma, sok milliárd korona csak a vállalatokat gazdagította, de a külföldi verseny és a szabad szénüzemelés folytán a szén árát egy fillérrel olcsóbbá nem tette és nem is tehetette. Ha a bányavállalatok ma a szénkonjunkturának jelenlegi átmeneti esőkenésére hivatkoznak, úgy azt kell felelnem, hogy ez kizárólag magánérdek és az államháztartásra nézve az ő részben külföldre vándorló jövedelmük nem lehet hasznosabb, mint a földtulajdonosnak adózás alól el nem vonható terrágiumjövödelme. A termelés emelkedése pedig akkor, amikor szénkivitel alig van, amikor a házi bányák magas belföldi árai miatt a magyar államvasut is kénytelen szénüzemelésnek tekintélyes részét külföldről beszerezni és amidőn a szénbányák bőséges készletekkel rendelkeznek, nem indokol áldozatot a köz részéről, de legkevésbé a gazdaközönségtől. Különben is a néhány százalékot kitevő terrágium fizetése a bányavállalkozók legkönnyebben fizethető csekély arányú kiadása. A szénjogok tulajdonosait mégis csak nagyobb jövedelem kellene, hogy illesse, mint amennyit kap az illető vállalatból nyereségrészesedésként annak vezérgazdájára. Elvégre is, amikor mindenütt erősen érvényesül a tulajdonjog szentségének és a szerződési akarat megvédésére irányuló törekvés és törvényhozási tevékenység és amikor a hazánkban is a gazdasági élet majdnem egész terén helyreállított, semmi esetre nem tarthatók fenn többé oly rendelkezések, amelyek a szabad szénüzemelés idejére egyáltalában nem is kontempáltáltak és amelyek fenntartása — ismétlem — semmivel sem indokolható.

A földtulajdonost az ásványászárak kiaknázásának és a vele kapcsolatos használatának jogáért megillető évi díjtétel röviden terrágium fejtésében jogosan a szerződésileg kikötött terrágiumösszeg arányértéké illeti meg, hiszen az 1919. év előtt kötött szerződések így értékre szövezték. De bármily esetleges alapos praktikus ellenvetés esetében, fenti tétel sérelme nélkül megállapítható a terrágium összege olyképpen is, hogy amely arányú részét képezte az egy méterázas szén után járó egy évi terrágium, az illető földtulajdonossal szerződött bányavállalatnál termelt vagy értékesített 100 kg. szén átlagos évi árának az utolsó békebeli esztendőben, 1913-ban, a szén árának ugyanolyo arányú részét fizesse a jövőben is a bányavállalkozó a bérbeadónak terrágium gyanánt. Analog módon az 1921. február 1. után kötött szerződések sokat vitatott kérdése is megoldást nyerne.

Ezek és egyéb kevésbé fontos kérdések, valamint a bányavállalatok céljaira ingatlanok tekintetében kötött vételi és használati jogokról szóló 310/1921. M. E. számú rendeletben foglaltak szabályozása tekintetében is, a földtulajdonosi érdekeltség mielőbbi juttassa kifejezésre illetékes helyen a maga kívánságait és javaslatát.

A földtulajdonosokat egyoldalon sújtó, az 1921. január hó elsejétől visszaható erővel felruházott 760/1921. M. E. és az 5840/1924. M. E. számú még mindig érvényben levő elavult kormányrendeletek helyébe fentiek értelmében késedelem és minden huzavonával járó anketék mellőzésevel sürgősen megfelelő felhozott súlyos sérelmek megszüntetése és reparálása 1924. május 1-től terjedőleg visszaható erővel felruházott kormányrendelet mielőbbi kibocsátását kell követelnünk.

A kormány az 1922. évi XVII. t.-c. 6. §-ban szándékolt imperatív rendelkezésnek azonban akkor fog eleget tenni, ha az elavult 126. számú törvényjavaslatok helyébe a magánjog érvényét helyreállító és az összes érdekeltek jogait egyaránt megvédő törvényjavaslatát a nemzetgyűlésen betervezni és haladéktalanul letárgyaltatni fogja.

Szenes György

A baromfidíjazás eredménye.

A tenyészállatkiállításról lapunk legutóbbi számában közölt beszámolóiból technikai okokból kimaradt a baromfidíjazás eredménye, amelyet most pótlólag közlünk.

A tenyészállatkiállítás és vásár baromfi csoportjában 88 kiállító összesen 491 drb. állatot állított ki, ezekből 341 drb.-ot a tyukfélékből, 29 drb.-ot a kacsa-félékből, 14 drb.-ot a lufélékből, 47 drb.-ot a pulykafélékből és 60 drb.-ot a nyulakból. Eladott 71 vásárlónak 209 drb. állat, összesen 53.060.000 korona értékben és pedig 173 drb. tyukfélé, 14 drb. kacsa, 7 drb. pulyka, 15 drb. hazinyul. Minthogy pedig a kiállított baromfi közt igen sok nem eladó állat volt, a kialakult vásári forgalmat nagyon kedvezőnek kell minősíteni.

A baromfi-bírálok Békessy Jenő elnöke alatt több bizottságban működtek.

I. Auffenberg János és Polónyi Manó bírálták az orpingtonokat.

II. Benkő Pál, Kovács Ödön és Winkler János bírálták a plymouthokat.

III. Benkő Pál, Kövy József és Winkler János bírálták a többi tyukféléket.

IV. Auffenberg János, Kovács Ödön, Kövy József és Winkler János bírálták a vízi szárnyasokat.

V. Benkő Pál és Kövy József bírálták a pulykákat.

VI. Andrásovich Géza, Auffenberg János és Zajcsok Alfonz bírálták a hazinyulakat.

VII. Benkő Pál és Winkler János bírálták a baromfi-tenyésztési eszközöket.

A bíráló eredménye a következő volt:

Nemesített erdélyi kendermagos kopasznyaku tyuk. I. díj: Biró Lajosné, Vértostolna 1. k. sz. II. díj: Mátyás Gyuláné, Csillaghegy 2. k. sz.

Fehér orpington-tyuk. I/a. díj: Richter Frigyes, Bácsa 15. k. sz. I/b. díj: Hauszner Béla, Rákosszentmihály 6. k. sz. II/a. és II/b. díj: Richter Frigyes, Bácsa 13-14. k. sz. III/a. díj: Richter Frigyes, Bácsa 12. k. sz. III/b. díj: Szabó Miklós dr., Budapest 17. k. sz. IV/a. díj: Szabó Miklós dr., Budapest 18. k. sz. IV/b. díj: Richter Frigyes, Bácsa 13. k. sz. A Magyar Élelmiszeripari és Árukereskedelmi R.-T. díját Richter Frigyes állata nyerték el.

Sárga orpington-tyuk. I/a. díj: Tóth Salamonné, Kisujszállás 39. k. sz. I/b. díj: Perge Sándorné, Gödöllő 32. k. sz. II/a. díj: gróf Széchenyi Antalné, Póstelek 34. k. sz. II/b. díj: Mohácsi Gábor, Kisujszállás 41. k. sz. III/a. díj: gróf Széchenyi Antalné, Póstelek 33. k. sz. III/b. díj: Cserny József, Rákosszabá 26. k. sz. IV/a. díj: Perge Sándorné, Gödöllő 30. k. sz. IV/b. díj: Tóth József, Saslalom 37. k. sz.

Plymouth-tyuk. I. díj: Budapest Székesfővárosi Kamaraerdő Szegényház 59. k. sz. Mátyás Béla, Budapest 78. k. sz. Szállás Jánosné, Gödöllő 37. k. sz. II. díj: Belatini Braun Zoltánné, Inárcsakacs 55. k. sz., Budapest Székesfővárosi Kamaraerdő Szegényház 60. k. sz., Földes Géza, Mátyásföld 61. k. sz., Gehring László, Budapest 67. k. sz., Meyer Ferenc, Budapest 79. k. sz., Pardy Károly dr., Füzesgyarmat 82. k. sz., Széchenyi Antalné gr., Póstelek 89. k. sz., Tóth Salamonné, Kisujszállás 99. k. sz., Wiedemann János, Budapest 103. k. sz., Fiedler Lajosné, Monor 108. k. sz. III. díj: Acsoy Sándor dr., Rákosszentmihály 42. sz., Aranika László Hajdútelep 46. és 50. k. sz., Hóra József Saslalom 72. k. sz., Szállás Jánosné Gödöllő 86. k. sz., Venczel Lajos, Póstersebet 102. k. sz., Zuckermann Gyula, Budapest 106. k. sz., Fiedler Lajosné, Monor 107. sz. Az aranypusztai uradalom tiszteletdíj, egy ezüst cigarettatárcsát, a Budapest Székesfővárosi Kamaraerdő Szegényház állata nyerték el.

Fekete langshan-tyuk. I. díj: Budapest Székesfővárosi Állatkert 110. k. sz. II. és III. díj: Siliga István, Kispeszt 113-114. k. sz.

Fehér wyandotte-tyuk. II/a. és III. díj: Nyírmedi Gazdaság Mátyások 116-117. k. sz. II/b. díj: Pauls Albertné, Budatétény 119. k. sz.

Fekete minorka-tyuk. I. díj: ifj. Horváth Miklós, Bögöte 122. k. sz. II. díj: Széchenyi Antalné grófné, Póstelek 128. k. sz. III. díj: Raab János, Kispeszt 127. k. sz.

Fehér leghorn-tyuk. I. díj: Kun Gusztávné, Kisujszállás 131. k. sz. II. díj: Széchenyi Antal grófné, Póstelek 140. k. sz. III. és IV. díj: Möller Pál, Vasadpuszta 136-137. k. sz.

Fogolyzsinű leghorn-tyuk. I. díj: Széchenyi Antal grófné, Póstelek 146. k. sz. II. és III. díj: Nyírmedi Gazdaság, Mátyások 141-142-144. k. sz. Dícsérő elismerés Favarolle Raab Károlyné, Eresi.

BÄCHER-MELICHAR gyártmányai ismét kaphatók

Ajánlattal készséggel szolgál!

BÄCHER * MELICHAR

RUDOLF FERENC
BUDAPEST 1778

V., Vilmos császár-ut 60. sz.
Sürgőnycim: KULTOR Budapest TELEFON: 28-02 és 19-07

SABORSKY JÓZSEF és FIAI R.-T. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 14. Érdelkészségben: Josef Saborsky & Söhne wieni céggel

Foglalkozik: ÉLŐ ÉS LEÖLT SZARVASMARHA-, BORJU-, JUH- ÉS SERTÉSBIZOMÁNYI ELADÁSSAL ÉS BIZOMÁNYI VÉTELLEL

Élő szarvasmarha-, borjú- és juhállományok címzendők: Budapest-Ferenováros, Marhavásártér

Hasznlódmények címzendők: Budapest, Központi Vásárcsarnok

TELEFON: Városi iroda (interurban) József 120-25 • Sürgőnycim: ÁLBIZ BUDAPEST • TELEFON: Sertésvásáron (interurban) József 18-18

Rhodé Rákosszentmihály, Zoltánné, Kisujszállás

Andal kert 155.

Gyöngy 150-160

Bantán 165. k. sz.

164. k. sz.

Pekinger Elemér, Saslalom 165. k. sz.

Földes Géza, Pauls Albertné, Antalné gróf, Gazdaság, Pézsmkert 179. k. sz.

Kacsallátalkert 179. k. sz.

Nemes Bertalan, Saslalom 179. k. sz.

Emden Saslalom 179. k. sz.

R.-T. tiszteletdíj, Fiemer Antalné, Saslalom 179. k. sz.

Indiai Állatkert 179. k. sz.

Fehér Szabadszállás 179. k. sz.

Mexikói Póstelek 202. k. sz.

II/a. országos 202. k. sz.

Felsőalomban 202. k. sz.

Boszniai Pusztapó 202. k. sz.

Bronzpusztapó 202. k. sz.

222. k. sz.

221. k. sz.

szül. Károlyi

Belga József, Kispeszt 202. k. sz.

Belga József, Kispeszt 202. k. sz.

Juhász Zsigmond, Saslalom 202. k. sz.

Grön Alajos

Bécsi k. sz. II. díj

Baronfi, Budapest 242-243. k. sz.

Kühne Mezőgazdasági Gépjárműgyártó Rt., Saslalom 242-243. k. sz.

Ezüstnyul II. díj: Huszár István, Rákosszentmihály 250. k. sz.

Fehér Budapest 257-258. k. sz.

Fehér Budapest 257-258. k. sz.

266. k. sz.

Havanna Baromfi tenyésztés

I. díj: Leó Vadkivitelért: Tojások keltetője és R.-T., Pesterhollekivétel: baromfi-tenyésztés

Kiállított tyúk I. díj: Kúri Budapest, I. díj: Ede Budapest

A tenyésztés szerű rendelkezés

lításért és Baromfitenyésztés

annak tisztigazgatója, Irén tisztviselő

Budapest vásárpénztár

pénzügyintézmény

társa mellett bankszerű k

hassa le. A V

társa és kibő

értekezlet, így elsősorban azt, hogy az a határmenti érdekesség, amelynek régi értékesítési piaca jelenleg az utódállamok területén vannak, most is akadálytalanul mehessen terményeivel a régi piacokra. E határszéli forgalom lebonyolítása a községi elüljáróságok által kiadandó származási bizonyítványok rendszere alapján történjék. Kéri az értekezlet, hogy az értékesítési gépontok felé irányuló közlekedés ne csak a jelenlegi vámokra korlátoztassék, hanem az egyes községekből odairányuló legközelebbi útvonalon is engedélyeztessék. A forgalom ellenőrzésének sima, zaklatástól mentes lebonyolítása és a határon túli hatósági kezelésnek a könnyítése érdekében az utódállamokkal való egyezmény kötését kéri az értekezlet, a vonalon túl közelfekvő malmokban az őröltés lehetővé tételét és azt, hogy a határmenti községek lakosai a határvonalon túl eső részekre munkára átjárhassanak. Eszempontokon kívül számos más, vasuti, postaforgalmi, ármentesítési, adózási vonatkozású javaslatot és kérelmet tartalmaz a memorandum.

Magyar marhatenyésztésünk megmentése. *Gesztelyi Nagy László dr.-tól, a Duna Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatójától vettük a következő sorokat: Örömmel és jóleső érzéssel olvastam a „Köztelek” március 12-iki számában azt az értékes és igazán megszívlelendő közleményt, amely magyar marhatenyésztésünk megmentésének szükségességét hangsúlyozza. Nem óhajtok itt értekezlet felsorakoztatni a kérdés mellett; megtette azt az említett cikk írója. Itt csak azt említem meg, hogy azok, akik figyelemmel kísérik, főleg a dunántúli gazdaközösségnek nagyarányú mozgalmát a megszállott területekről leendő magyar igasokor behozatala érdekében, azok megértik azt a szükségességet, amely itt fennforog. Én ez alkalommal egy konkrét tervet óhajtok leközölni. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, amely az Alföld leromlott állattenyésztése érdekében eddig is minden tőle telhetőt megtett, a jövőben anyagi áldozatok árán is megtenni óhajt, programjával tüzte ki a magyar marhatenyésztés felmentését is. Kamaránk területén van a messze vidéken ismert mezőhegyesi magyar marhatenyésztés, továbbá Kecskemét városának híres és igazán kiváló minőségű s mégis kevésbé ismert céltudatos magyar marhatenyésztete. Erezve a magyar marhatenyésztésnek az Alföldön mutatkozó és észlelhető nagy fontosságát, kamaránk elnöksége elhatározta, hogy a legsürgősebben összeírja a kamara területének magyar marhatenyésztőit, amely munka már befejezéséhez közeledik és rövidesen megalakítani szándékozik a kamara területére kiterjedően a magyar marhatenyésztők egyesületét, amely törzskönyvezéssel és szakértő irányítás mellett e fontos és nagy értéket képviselő őseredetű magyar fősereg megmentése s továbbtenyésztése érdekében fog munkálkodni. Azt hisszük, hogy ezután sikerül majd e téren némi eredményt elérni.*

Meghívó a szőlősgazdanapokra. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete április 18., 19. és 20-án közgyűléssel kapcsolatos előadásorozatot és érdekes kirándulást tart, melyen ugy szakirodalmunk kiválóságai, mint a gyakorlati élet emberei fogják a legújabb kor vívmányait ismertetni. Erre a közérdekű ügyre való tekintettel volt szíves a kereskedelmiügyi miniszter 300 drb kedvezményes vasúti jegyre szóló igazolványt engedélyezni az egyesületnek. Tekintettel volt a miniszter a szőlősgazdák rossz helyzetére és egész kivételesen, az egyesületnek többszöri közbenjárására, járult hozzá. Az igazolványokra a jelentkezéseket már most felvesz a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25., II. emelet.) A jelentkezéssel együtt 6000 koronát is beküldeni szükséges. Célszerű az évi tagsági díjakat is beküldeni, mert csak azok a tagok kaphatják az igazolványt, akik tagdíjfizetési

kötelezettségüknek eleget tettek. Az igazolványt kérő levélben pontosan meg kell jelölnie azt a vasúti állomást, ahonnan az utazás kezdetét veszi és véget ér, valamint hogy milyen vasúti vonal (MÁV, helyi-érdekű stb.) fog igénybe vételni. Az igazolványt április 17-21-ig érvényes és bármely kocsiosztályban feljogosít az 50%-os kedvezményre. A jelentkezéseket legkésőbb április hó 11-ig kell megküldeni, hogy az igazolványok még idejében elküldhetők legyenek.

A Bonyhád szimmentáli szarvasmarha tájfajta Somogy megyében. Fonó község tájfajta szarvasmarha egyesületének megalakítása jelentős léptekkel halad a megvalósulás felé. Március hó 15-én az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara meghívására Szentandrassy György m. kir. gazdasági tanár Fonóba érkezett, aki a tenyésztő egyesületbe tömörülni akaró gazdákkal mindenben megállapodott a szervezkedés módozataira és kivételére nézve. A legközelebbi lépés az lesz, hogy a helyszínrre kiszálló és neves állattenyésztő szakemberekből álló bíráló-bizottság a bejelentett teheneket hivatalos állatorvosi vizsgálat után lajstromozza, rendszeres naplót fektet le róluk, többszörös tejrőpót vesz és feladataikba bevezeti a tejetest havonta ellenőrző, esküt tett tejellenőrököt. A község gazdáit és érdemes vezetőit eme hasznos és dicséretreméltó törekvéseikben a m. kir. földművelésügyi minisztériumon kívül a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség, Gazdasági Egyesület és az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara is minden erejével támogatja.

„Időjárás”. A múlt év vége felé a Meteorológiai Intézet vezetősége kijelentette az egyetlen Magyar Meteorológiai folyóirat szerkesztőségének, hogy az Intézet nincs abban a helyzetben, hogy a lapot államköltségen megjelentesse. Előállott tehát az a helyzet, hogy „Az Időjárás” 28. évi fennállása után, anyagiak hiánya miatt, megszűnik. A január hóban megalakult Magyar Meteorológiai Társaság biztosította a lap további, illetve folytatódásának megjelölését. A lap szerkesztői Héjas Ende és Réthly Antal dr. A most megjelent egyesített 1-2. szám tartalma a következő: A Magyar Meteorológiai Társaság megalakulása. Időjárásbiztosítás a légi forgalomnál (Hille A.). A levegő szennyezettsége (Steiner L.). Az 1924. jun. 13-iki biái tornádó szélsőségeinek kiszámítása (Vladár E.). A legutóbbi nagy szárazság (Frauenhoffer L.). Magyarország időjárása az elmúlt november és december hónapban (Steiner L.). Előadások (Marcell Gy., Choinoky J., Héjas E.). Irodalom (Fodor Bogdány). A Meteorológiai Intézet közleményei. Bibliographia Meteorologica Hungariae. A Magyar Meteorológiai Társaság ügyei. Különfélék. A gazdák részére igen tanulságos füzetet lapunk olvasóinak figyelmébe ajánljuk. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, II., Kitaibel Pál-u. 1. sz. alatt van.

Foglalkozást kereső munkások. M. kir. földművelésügyi minisztérium kebelében működő Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Iroda (Budapest, földművelésügyi minisztérium, II. em. 208.) közzététele szerint március első felében a mezőgazdasági munkáskínálat a következőképpen alakult. Foglalkozást keres: 1. Közs. előjáróságoknál aratási vagy egyéb munkát (Bács-Bodrog vm.), Bátmonostor, Nagybaracska, Dávod, Csátalja, Heroegszántó. 2. Munkásközvetítőnél (Dóka Bertalan) körülbelül 100 ember mezőgazdasági és földmunkát, Kunszentmárton, Szolnok vm. 3. Szentirmay Tongutt Jenő okl. gazdasz, Budapest, Zitatelep. 4. Pozsgay Sándor hónapos, aratási vagy erdőkitermelő munkát 200 emberrel, Kaposvár, Hegyalja-u. 34. 5. Jegyzőség-nél 20 aratómunkás, Telkibánya, Abauj-Torna vm. 6. Sulyok István mezőgazdasági munkát 20 emberrel, Parád, Heves vm. 7. Buzi Lajos közs. gazd. munkásközv.-nél kubikos-, építő- vagy gyári munkát 330 ember, Mezőtur r. t. város. 8. Tomcsányi

József okl. gazdasz (kassai gazd. akad. végzett, 7 évi gyakorlatról bizonyítványokkal rendelk.) bármily állást, Budapest, Orsz. Mezőgazd. Munkásközv. Közp. Iroda, földmüv. minisz. 9. Czégel György mezőgazd. aratási vagy időszakos munkát 150 emberrel, Szihalom, 446. sz., Borsod vm. 10. Városi Munkásközv. Hiv.-nál: 70 kubikos, 3200 mezőgazd. munkás, 1400 arató- és cséplő-, 540 hónapos (summás) és 16 cukorrépa munkás, Békéscsaba. 11. Kovács Mátyas 120 emberrel tavaszi és őszi cukorrépa munkálatokat, Békéscsaba, I. Kastély-u. 2. 12. Viczián Mátyas 150 emberrel tavaszi és őszi cukorrépa munkálatokat, Békéscsaba, III., Berényi-u. 24. 13. Városi Munkásközv. Hiv.-nál 20 vállalkozó körülbelül 100-100 munkással répa művelést, Békéscsaba. 14. Káldi János 800 kubikkal, Jászladány, Szolnok vm. 15. Kelemen Sándor 60 summás, aratási vagy gazdasági munkással, Tarnaméra, Heves vm. 16. Közs. előjáróság-nál 100 arató és mezőgazdasági munkás, Pásztó, Heves vm. 17. Szilágyi János aratást, répa művelést, hónapos (summás) mezőgazd. munkát vagy földmunkát 150 emberrel, Szegvár, IV., 251., Csongrad vm. 18. Siska Imre mint kertész vagy baromflény., Budapest, I., Tamás-u. 10. 19. Göbölös Lajos mint kovács, 20 társa szőlő-, répa művelést, aratást, Budapest, VI., Petnaházy-u. 31., I. em. 20. Drávecz Sándor 50 aratóval, 40 summással, Lovászi, v. p. Kerka-szentmiklós, Zala vm. 21. Hrivnák István körülbelül 150 répa munkással, Tótkomlós, I. 72. Békés vm., 22. Csicsely György 200 répa munkással, Békéscsaba, Károly-u. 13. Kérjük azokat a gazdaságokat, amelyek közzétételünk nyomán szerződhetnek gazdasági munkásokat, hogy ezt a körülményt a fenti hivatalal közöljék szíveskedjenek.

A keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia „Georgicon Körének” az évi VI. szakkülését e hó 27-én tartotta meg az akadémia tanártestülete és a vendégek jelenléte mellett. Elsőnek Bóth Gyula III. éves hallgató tartotta meg alaposan felépített szabad előadását a „Melioratívó”-ról megemlékezve a tragédiájára, műtrágyázás, lecsapolás, alagsóvezetés jelentőségéről. A kérdéshez Faber Sándor védnök tanár és Palotay Dénes dr. tanár szölköt hozza. Sebők Gyula II. éves hallgató a XXXIV. tenyészállatvásárról és állatkiváltásról számolt be. Hozzászolt Kukuljevic József dr. tanár. Ezután Erdélyi Károly I. éves hallgató cselőszólót adott elő művészi formában, melyért többször megtapsolták. Pólya László III. éves szaktudással és tárgy iránti nagy szeretettel bevezette vitakérdését: „Jelenlegi változott viszonyok között hol és mennyiben indokolt a magyar marha tenyésztésének fokozott felkeresése, szemben a pirostarkával”. Előadó mint alföldi származású ember és kiszagda rámutatott az alföldi viszonyokra, rámutatott a kérdés fontosságára. A kérdéshez Juhas Lajos tanár üzemtani szempontból szólott hozzá, Kukuljevic József dr. tanár állattenyésztési szempontból bírálta behatóan a kérdést, felhívta a hallgatóságot, hogy efelett a kérdés felett ne térjen napirendre, hanem ezzel behatóan foglalkozzék. Sass Gábor tanár pedig ama felvetett eszméhez szólott hozzá, mennyiben tudná a magyar marha a traktorokat pótolni.

Mint értesülünk a *Simmering Gép- és Wagongyár R.-T.*, melynek motorké-germánnyait eddig a helybeli Dénes B. R.-T. árusította, nevezett céggel fennálló megállapodását barátságos úton felbontotta, s ezen motorkék elárúsítását, épügy, mint az egyéb motorgérmányokét, a cég ismét saját maga végzi itteni képviselője Rácz Ferenc mérnök (Budapest, V., Falk Miksa-utca 8.) által.

Schwarz Gusztáv banküzlet, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Minuennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

A 42 év óta fennálló Fischer J. részvénytársaság zsák- és ponyvagyárt, Budapest, Nándor-u. 31/33., mint elismert megbízható céget, a legjobban ajánljuk. Ponyvakölcsönzőintézet.

Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T.

Budapest, V., Mérleg-utca 3., II. em.

Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR

Távíratcím: Nemesmag

Telefon: 128-35 és 146-20

Ajánlja tavaszi vetésre eredeti nemesített

Fleischmann-féle lófogu tengerijét

(aransyárga, korán érő, lófogu, bőtermő, rendkívül kedvező morzsolási aránnyal) eredeti nemesített szántóföldi fehér „F” bokorbab-vetőmagot, eredeti nemesített Székács- és „F” mohar- és köles-vetőmagvakat

F. & S. golyóscsapágyak
cséplőgépekhez állandóan raktáron.

Terveket kidolgoz, költségvetéseket készít és gyorsan szállít:

VECSEY JENŐ

okleveles gépészmérnök, Budapest, VIII., Kisstáció-utca 11. szám.
Telefonok: József 39.02 és József 51.99

Sürgőnycim: Vecseyék Budapest

Ablak meleg

Prinbül

valamint
vagontételek

LIGFAIPAR BUDAPEST

Telefon: 93-

nagykrist

a legelőnyösebb
Detin
nagydrégé

Országos in az Országos

BERTALAN Budapest, II.

Vállal kirá
börbödésár
Csak az elő
szóró ajánlat
Állás-vevél
zódásokat díjt
Meghívás
Eladó a D
pár kézfőzőn
Jól felszerelt
Duna mentén
50-100-150

Haszon

A Duna-
Sári (Pest vm.
hátrában fekvő
hó 1-63 krsz. 645

Alsóbeny
erdő 150 kat. ha
nedvesebb rét 87

Felsőbeny
erdő 101, szántó
10, ház és kert 5

Haszonbéllet
beszélő bírókét
rét, melyet kiadó
Építők az
tartás a legzón

Felzáró
A bírók Geoz
biztosítás, vízszab

A haszonbér
ny 64 bírókét,
aranykoronák
házkörfélt állapít
avagy aranykoron

Akivel a hasz
sősés aláírás alk
A részletek
vagyunkszólóje
hatek meg.

A borsókák a
bérleti ajánlat” je
hó 17-én déli 11

pest, IX., Rád
Az írásbéli aj
lo a Magyar Föld
kézépében, belé
az alsóbenyri bí
pedig 20 millió k
1-én fognak vissza

szót valamennyi aj
Egyenlő ajánl

Mielőtt s

benzin

petróle

biztos üz

Kizárólagos
képviselőt:

NYILTTÉR.

(E sorokban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Ablaktáblaüveg és melegágyi üveg BIELEK KÁROLY

Prima cseh, román és jugoszláv bükkszenet LIGNOCOMMERCIA FAIPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.

Ajánlunk ideit kitermelésű, a t. gazda-közönség által igen kedvelt minőségű 98-100 százalékos, nagykristályos CHLORBARYUMOT (répasót)

Országos Magyar Gazdasági Egyesület ingatlanforgalmi vállalata az Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet kezelésében

Haszonbér beadási hirdetmény A Dunamelléki Ref. Egyházközség haszonbérbe adja Sári (Pest vm., Állomás és Inárcs) község határában fekvő alsó- és felsőbányai birtokait

Mig nem látja, el sem hiszi legolcsóbb, legegészségesebb és legpraktikusabb fűtés. Keszler Jenő és Fivére

Legújabb szakkönyvek!!! Ormány: Mezőgazdasági egyszerű számítási, különös tekintettel az aranymérleg készítésére

KERESKEDELEM, TŐZSDE. Rovatvezető: Rege Károly dr.

bácskai 172'50, nullás buzalisz 660, hatos 465 dinár volt mázsánként.

Csikágó, márc. 28. (Terménytőzsde.) Az irányzat lanya. Buza májusra 577'8, júliusra 518'5, szeptemberre 484'1,

Newyork, márc. 28. (Terménytőzsde.) Az irányzat lanya. Őszi vörös buza 666'1, kemény 631'2, tengeri 492'6, liszt 855'7 cent volt mázsánként.

Budapesti vágómarhavásár. 1925. évi március hó 30-án. Felhajtás 609 darab nagy vágómarha. Az irányzat lanya volt,

Budapesti szarvómarhavásár. 1925. március 27. Felhajtás: 473 drb, ugymint 471 drb élő belföldi szopóborjú és 2 drb gödölye.

Budapesti juhvasár. 1925. március 30. Felhajtás 158 drb juh, ugymint 158 darab felhizalt ürü.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepeinek jelentése.) A ferencvárosi nyit és zárt vásáron a hétfői felhajtás 3722 darab volt,

Soproni állatvásár. (A Soproni Állatvásár-pénztár R.-T. jelentése.) 1925. évi március hó 28. Felhajtás 249 drb volk, irányzat: egyes minőségek 200-500 K-val estek.

Gyapju. A gyapjuipiac üzletellen a pénzüke mellett. Uj gyapjubarban költöttek néhány tételt kg.-kint 32-33,000 K.-val, 50%-os előleggel.

Nyersbőr. A budapesti piacon nyers marhabőr 14-15,000, borjubőr 25,000 K. kg.-kint.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 5800, tejszínhab literje 42,000-60,000, tejfel literje 22,000-30,000, vaj kg.-ja kicsinyben 100,000-120,000,

Baronfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke, drbja 30,000-60,000, tyuk drbja 50,000-80,000, hizott lud kg.-ja 40,000-42,000, libamáj kg.-ja 90,000-200,000, ludzsir kg.-ja 60,000-65,000, tojás drbja 1100-1400 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty I.a kicsinyben 38-50,000, nagyban 32-36,000, ponty II.a kicsinyben 26-35,000, nagyban 25-28,000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon: Sárgarépa 2000-5000, petrezselyem 2000-8000, zeller 4000-8000, kalarábé 3000-6000, vöröshagyma 4000-5000, foghagyma 28,000-40,000, cékla 2000-4000, fejeskáposzta 4000-6000, keltkáposzta 7000-15,000, fejes-saláta darabja 2000-6000, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 3400-4000, nagyban q.-kint 270,000, fehérburgonya kicsinyben kg.-kint 1400-2400, nagyban q.-kint 115,000, karfiol 12,000-20,000, torma 14,000-40,000, sóska 30,000-40,000, spenót 7000-10,000, champingomba 60,000-100,000, alma 8000-30,000, körte 30,000, szőlő 25,000-60,000, dió 16,000-22,000, gesztenye 10,000-18,000 K.

Bor. A borpiac mult jelentésünk óta változatlan. Szesz és szeszitalok. A szeszpiac változatlan.

Zürich, márc. 30. (Devizárulat.) Budapest 0'00717/8, Berlin 123'50, New-York 518'50, Bécs 73'10, Prága 15'37 1/2, London 2478'50, Páris 27'43'75, Milánó 21'27 1/2, Belgrád 8'30, Bukarest 2'42 1/2.

Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva 14,597'77 papirkoronával egyenlő.

Mielőtt szántógépet vásárol, okvetlen kérjen ismertetést és árajánlatot a világhírű 25 és 45 lóerős benzin- vagy petróleumüzemű Neumeyer-traktorról. Kizárólagos képviselő: „IRUS-MŰVEK” MAGY. KÖZP. MŰSZAKI IRODA Budapest, VI., Podmaniczky-u. 21.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. L. Kunigata. Szopós malacokat főlöszleg orbánc ellen oltani, mert az oltás ilyenkor nem immunizál; az elválasztás idejében szótlan nem célszerű oltani, mert az állatok ilyenkor kevésbé ellenállóak. Leghelyesebb az elválasztás után csak több hét múlva, ha jó erőben vannak, alávetni őket az oltásnak. Kérdés különben, hogy a malacok valóban orbáncban pusztulnak-e. Az állítólagos himlő ugyanis nagyon valószínűleg nem valódi himlő, hanem csak hozzá hasonló kiütés, mely különböző táplálkozási zavarokhoz szokott csatlakozni. Nagyon lehetséges tehát, hogy az állatok tartásában van a hiba. Ennek megállapítása végett célszerű volna egy-két hullát az állatorvosi főiskola járványtani intézetébe küldeni a tartási viszonyok részletes ismertetésével.

A lántalom augólkór vagy esontlágylás, aszerint, ahogy még fejlődőben van az anyakocák szervezete, vagy pedig már elérte teljes fejlettségét. Az okot abban kell keresni, hogy a kocák a takarmány összetételének nem megfelelő csekélyebb mennyiségben kaptak szénasavas takarmány-meszet. Sőt, minthogy az utóbbi időben szénasavas takarmány-mész helyett a szervezet megszűllatása szempontjából értéktelen gipszport is hoztak forgalomba, még az sem lehetetlen, hogy a kocák a valóságban még 40 gramm szénasavas meszet sem kaptak (a szénasavas mesz ecetben pezsgés közben egészen föloldódik, a gipsz sem nem pezseg, sem nem oldódik). A kocák takarmánya átlagosan napi 70 gramm szénasavas takarmány-mész hozzáadását az elesőghez kívánta volna meg. Ha a sertések lucernás vagy lóherés legelőre járhatnak majd, a mesz mesterséges pótlása nem szükséges.

K. G. Medgyesbodzás. Nyirfacsemetéket lehet kapni: 1. Kőszegi magpergetőgyár Kőszeg. 2. Kocsondy és Horváth cég Zalaegerszeg.

„AVENA“ Wázó gazdasági Termény- és Állatértékesítő Részvénytársaság Szarvasmarha-, sertés-, borjú- és juhbizományosok.

SZÁLLÍTMÁNYOK CIMZENDŐK:
Marha-, borjú- és juhszállítmányok: „Avena“ R.-T., Budapest-Ferencváros, Marhavásártér.
Sertésszállítmányok: „Avena“ R.-T., Budapest-Ferencváros, Sertésvásártér.

KÖZPONTI IRODA:
BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 38. SZÁM.
TELEFON: 63-43, 63-44 7404

FIGYELŐ

UJSÁGSZELVENY VÁLLALAT

BUDAPEST

VIII., MAGYFUVAROS-U. 3/A.
Olvasza az Újszabó- és Képföldi lapokat és megküldi belőle mindart, ami Őt érdekli.

Saborsky Ede és Társa

Budapest—Wien

szarvasmarha-, sertés-, borjú- és juhbizományosok

IRODAK: Berekvághid, telefon: József 18-30
Marhavághid, telefon: József 18-80
Saboraky irány lakások telefonosára: József 44-17
WIENI IRODA: III., St. Marx.
Küldemények címe: Budapest-Marhavásártér
Budapest-Sertésvásártér
Wien, St. Marx
DITLAN VÁSÁRI JELENTÉSEK 1028

Ültessen gyümölcsfát!

Unghváry József
Faiskolája
Czeyléd

Budapesti irodája
VI. Andrássy utca 56. Telefon 162-72

Kérjen árjegyzékét

Földreformeljáráshoz

kivántra tényállásleírást és szakvéleményt készít, tárgyaláshoz szakértőt küld az Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. sz.
Telefonszám: József 13-90.

Világszabadalom!

Forró nyárban sem kell jég, ha húst, tejet, tejfőt, sőt stb.

önműködő **A-S** géppel hűt

mely ily bámulatosan egyszerű:

Egyedárulása: Budapest, V., Kőhary-u. 4. Telefon: 12-41
Wien, III., Kegelfgasse 27.

Szőlőhöz **CSEPEL**

Cukorrépa-hoz **GLOBUS**

Gyümölcs-főző **ARBOR**

Burgonyához **PAX**

legyű maganyomású hűtőpermetező a legjobb.

Gyártja: **WEISS MANFRED**
ACÉL- ÉS FÉMRŰVEI R.-T.
CSEPEL

Részletes árajánlattal készséggel szolgál és kivántra vételekötészettség nélkül díjtalanul a helyszínen bemutatja

AGRARGLOBUS-Mezőgazdasági Géphérszedelemi R.-T.
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. sz., I. em.
Telefon: József 168-54, József 153-76, József 125-79

Kész ablakok és ajtók

minden méretben, lakó- és munkaházak részére, épolyszolid kivitelben, tehát nem olyan, mint a forgalomban lévő raktári készítmény, vasalva és alapmázolva, bármely mennyiségben azonnal kaphatók

HUFNAGL IMRE asztalosárugyárában
BUDAPEST, VI., KARTÁCS-UTCA 27. SZÁM
(A, B, C, J és F villamosokkal Nyugati pályaudvartól ötödik megálló) 7419 Telefon: 103-23
Rajzokat vonatkozó árrakkal felhívásra díjmentesen küld

GRÁNÁT védjeggyű **MÉRLEGER**

szekrónyos-, tizedes-, tolósúlyos-százados-, marhamérlegek, szekérhidmérlegek, gabonaminőség mérlegek raktárról:

Jausz Testvérek
Budapest, VI., Teréz-körút 37.
Telefon: 150-44 7352

Eladó óriási szürke MAMMUTH TÖKMAG

kilogrammonként 25.000 koronáért. Gyulaházi Miklós, Nyiregyháza, Szarvas-u. 22. sz.

TRIÖRÖK

marott sajtokkal minden gabona tisztításra.

Cseplőgép-szilák

Tőrekrosták. Mindennemű lyukasított lemezek. Vetőmagtisztítótelepek

Lucerna- és lóheretisztító triörök

STANER és LENNER triör- és lóheretisztítógyár részvénytársaság
Budapest, VI., Országhír-utca 44-46. sz.

A Magyar Föld Részvénytársaság sarkadi béruradalmában a következő vetőmagvak eladók:

Nemesített „F” lófogu, Fleischmann-féle utántermésű, Puttyi, cinquantino és fehér gyöngy-

tengeri lucernamag

államilag ólomzárolt fehérbárca 7525

a Magyar Föld R.-T., Budapest, V., József-tér 1. Telefon: 76-60

Szavatolt fajtisza szőlőoltványok és hazai sima szőlővesszők

azonnali szállításra eladók.

Az oltványok egyévesek, alanyuk: Ripária Portális. — Felvilágosítással szolgál az

Agrária Szőlőtelepítő R.-T.
igazgatósága 7522
Budapest, IV., Egyetem-utca 2.

Trifolium

Magkereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság, Budapest, V., Akadémia-u. 1.

Sürgőnycim: ROZULA 7434
Telefon: 194-61 és 171-50

Ajánl: kendermagot
Komádi vidékéről származó, magasnövésű, normális csiraképességű

Törv. védve
Általánosan elismert, legtökéletesebb és szolidan kalkulált legelőnyösebb **szerszámkenőcs.**
Kb. 5, 12 1/2 és 25 kilós bádogkannákban kapható.
Gyártja és szállítja: 7347
Vad és Takács, Pestujhely

Rácz Ferenc mérnök, Budapest, V., Falk Miksa-u. 8.

2-300 holdas bérletet

keresek jó talajjal, jó lakással és gazdasági épületekkel, főváros közelében, azonnali, esetleg őszi átvételre. Ajánlatok „Okéveles gazda 7557” jellegre a kindőhivatalba kéretnek. 7557

félannyi erő igénybevétel mellett
kétannyi teljesítménnyel bír, mint más daráló.

Vezérképviselő:

Bárdos és Brachfeld

Budapest, VI., Gyár-utca 5. szám.

A fenyőfák

kiültetésnek legalkalmasabb ideje most kezdődik és tart május végéig.
Luc-, erdei- és fekete fenyő 1-3 m. magasságig, minden em. 180-250 K-ig. **Disz- és sorfák** darabja 12-18.000 K-ig. **Diszcszerjék és sorfák** drója 3000 K.
Erdei cseméték: Luc-, erdei- és fekete fenyő 1-2 éves, 1000 drb 70-100.000 K-ig, Kóris, 1 éves, 1000 drb 70-80.000 K, Akác 1 éves, 1000 drb 75.000 K.
Kérjen árjegyzéket: Gróf Batthyány Zsigmond uradalmi főiskolájától Nova (Zala megye), 7994

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

Egy állandó öserő áramlik állandóan gazdasága telett

A SZÉL!

Ne engedje el hihasználatlanul!

Magyarország szélstatistikája a legkedvezőbbek egyike: 300 szeles nap.

Kérjük tudakozódják szélmotoraink felől:

Halápy Oszkár ur Erd; gr. Zichy Rafael ur elsőszent-án; Jakabffy Dezső ur Pusztacség; Weber Aladár ur Ballószeg; Voigt Vilmos ur Örkény uradalmainál stb. stb.
Ingyenerő! 7153 **Ingyenvilágítás!**

Minden felvilágosítást díjtalanul adunk!

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH R.-T.
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 57. szám.

Valódi amerikai **Deering-féle fűkaszalógépek, aratógépek, lógereblyék, négyzetes tengeriültetőgépek,**

Weederek, Planet-rendszerű lókapák

a régóta ismert legjobb kivitelben, mérsekelt áron megint kaphatók 7463

PROPPER SAMU R.-T. MEZŐGAZDASÁGI GÉPRAKTÁRÁBAN
Budapest, V., Vilmos császár-ut 52. sz.

A permetező

lelke a szelet.

Ha biztos akar lenni abban hogy jót kan, ügyeljen a

Vulkan védjegyre.

Vulkan szelepek, Vulkan tömlők

mindeniütt kaphatók.

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ

okl. gazda, gazd. egyl. igazgató, v. bérleti és jószágigazgató
BUDAPEST, VIII., STÁHLY-U. 5. I. 8. (Rókus-kórház mellett)
Telefon: József 54-44

O. F. B.
ENGEDÉLY OKIRAT:
472-28. SZ.

Elvállal: Mezőgazd. és ház ingatlanokra vonatkozó eladási, vételi, bérleti és peres és **birtokreform-ügyekben szakértői szerepet.** Vegyes és választott bírói megbízást **Birtokok jövedelmező kezelésének irányítását.**

A Mikosdi Magnemesítő Uradalomban tőkiválasztás utján éveken át nemesített Prof. Wolthmann-féle

vetőburgonyát

7442

Mikospusztai állomáson vagonba rakva, vagy helyt átvéve métermázsánként napiár + 50% áron ajánlunk. Megrendelések a vételár előzetes befizetése mellett **Zalavölgyi Iparművek Részvénytársasághoz, Zalaszentgrótra** intézendők.

GŐZCSEPLŐKÉSZLETEK, „ASTRA“ GÁZCSEPLŐKÉSZLETEK

és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges gépek és eszközök raktáron vannak.
MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

KNUTH K.

MÉRNÖK ÉS GYÁROS

Budapest, VII., Garay-utca 10.

Telefon: József 10-75

Vízvezetékek 7156

Központi fűtések
Szárítóberendezések

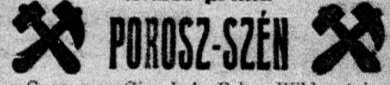

Gőzkeszántáshoz, csépléshez

és egyéb mezőgazdasági célokra legelőssébban és előnyös feltételek mellett szállítható

karwint szén

a Larisch-Mönnich-féle bányából,
továbbá prima

a Georg von Giesche's Erben Wildenstein-segen, Morgenroth és Cleophas bányáiból.

URBÁN

SZÉNKERESKEDELMI R.-T.

BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 17.

Sürgönyeim: Urbános 7598

Telefon: 53-40, 53-41, 53-42, 172-78

Süldőeladás

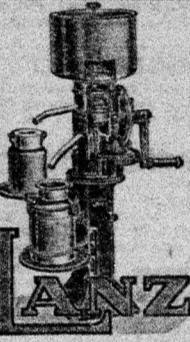
Magyar mangalica, átvészelt, herélt és miskarólt süldő azonnali átvételre eladó és pedig 160 drb 1 éves, kb. 120 kg. páronkinti súlyban, ab Drávaszára-Zaláta. 125 drb 1/2 éves, 140 kg. páronkinti súlyban, ab Sellye állomás. A sertésekre írásbeli ajánlatot kérünk. **Uradalmi Számtartóság, Sellye, Baranya megye.** 7530

Gőzekeberszántást

őzei és tavaszi szántást, gyepfőrést, szőlőtelepek faiskolák, erdőaitések mély rigolizását elvállalja

Wolff Ernő, Budapest—Kelenföld

7160 Telefon: József 54-65 Sürgönyeim: Wolffeke Budapest

Tejgazdasági eszközök és berendezések

mint encenbergi fejővödrök, fejőszilkek, tejbödönök, tejmerők, tejhütők, kannák stb.

Teljes vaj- és sajtyárak berendezése
A világhírű LANTZ tejfőzőgépek vezérképviselése

Ajánlatot szolgál: 1020

HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/B

Sürgönyeim: CASE BUDAPEST

Mikesdi benczardalmunkban, Mikosdpuvstán, kb. 100.000 darab 1-a minőségű egyéves (Baliz vimalis) 30 cm. hosszú

fűzdugvány eladó.

Árs ezekenként 120.000 korona ab vasutállomás. A csomagoláshoz szükséges kosarak önköltségi árban számítotnak. **Zala-Égylgyi Iparművek R.-T., Zalaszentgrót.** 7461

Ingyen küldjük legújabb gazdasági szakkönyv-jegyzékünket "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t. Könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

ERDÉLYI MARK

gőz- és motoreke-alkatrészgyár és gőzeke-berszántó vállalat

Budapest, VI., Lehel-utca 10.

Telefon: 191-17, 194-35

Sürgönyeim: „Gőzeke“ Budapest

Vállal BÉRSZÁNTÁST

legmodernebb, talpeltetés, amajnem sejjesen gőz-ekakkal, vállalja továbbá:

gőzekekészletek, billenőkek teljes gyári javítását, új tüzszekrények építését, minden-nemű kazánmunkákat.

GŐZEKEALKATRÉSZEKET

szállít minden rendszerű gőzekek raktárról, vagy készit és javit rendelés után.

Modellek után acélföntest, szürke vagy bronzöntvenyt.

Mint a Delehsel-gyár budapesti képviselője, állandóan raktáron tart és azonnal szállit új

gőzekesodrony köteleket

minden méretben, eredeti gyári áron. 7214

1861

MCCORMICK MOTOREKE

Ráépített regulátor
Fordulat önműködően szabályozva
Sziptárca a motoron
Levehető kapaszkodók
28 golyóscsapágó
Magasfeszültségű mágnes
Motorhengerek kicserélhetők
Légtisztítóberendezés
Működő részek portól teljesen megvédve

1925. január 17-től a következők vásároltak további traktorokat:

1. Sz. Jármy Mária, Döge	1 drb
2. Gróf Széchényi Emil, Lábod	1 "
3. Borsányi Béla és Urbán Károly, Jánoshida	1 "
4. Csávás György, Makó	1 "
5. Illovszky Ármán, Nógrádmarczai	1 "
6. Morvay Gyula, Debercsény	1 "
7. Dr. Kubinyi András, Ujfehértó	1 "
8. Juhász Lajos, Tiszszentimre	1 "
9. Papp László, Tiszszentimre	1 "
10. Főhercegi Uradalom, Bánkut	1 "
11. Tokodi Mihály, Bácsalmás	1 "
12. Csőreg József, Karczag	1 "
13. Tőkés Vince, Mikepércs	1 "
14. Barócsy Bálint, Jászszeptandrá	1 "
15. Mester Sándor, Hajduböszörmény	1 "

Az üzemi bizottság
A marxizmus buk
A zombek haszn
Egészséges burgo
A Solbar növényv
Károly dr.)
Meg kell a magya
A „Pig Powder”
Uj rendeletek.
A gazdaközönség k
Gazdatsadalmi m
A „Hangya” közgy
A közepfoku szőlő
Fegyres közlemeny
Főzde, kereskede
Szerkesztői üzenet

AZ OMGE

Az OMGE üz

(1925. m

Jelen voltak Szék
alatt: Albrecht Káln
Miklós, Bohuniczky
Elek István dr., Er
Gaal Jenő dr., Győ
Havas László, Hens
Lajos, Károly; Rezső
Kovács József dr.,
Krolopp Hugó, Kun
Kunffy Lajos, Kunf
Lajos, Ludwig Alf
Mártonffy Barna, M
Béla, Philipp Korné
Schmidt Dezső, Ste
Rudolf dr., Verzőr
János dr. Az OMGE
igazgató, Bulay Bar
ügyvezető h. igazgat
Thege Sándor dr. é
főkönnyelő, Krolopp
Béla közigazd. egyet.
gazda, mezőgazdas.
Károly dr. OMGE tit
Távolmaradásukat
Miklós dr., Ujnépi El
Ormándy János, St
sági tagok.
Elnök üdvözölte a
közigazd. egyet. ny.

A Taylor-

Reichenbach Béla
érdeklődéssel kísért
munkaeredmények fo
rendszere. Előadásá
átmeneti gazdálkodás
ben szükséges volna
nek fokozása. Az o
cél a mezőgazdaság
credményének fokoz
a mezőgazdasági üze
mgszervezése. A m
munkaidő-, munkamó
mos munkaberendez

*) A tanulmány elő
jelenl.

„Si

PAPP GÉZA okl.
velésére. 50%
1/2-2 holdat b

Magya

Mai számun